

Vlaams
Parlement

vergadering **C126**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 18 februari 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de veiling van frequentiepakketten en afspraken over de verdeling van de opbrengsten van verkoop of veiling van de licenties voor telecomoperatoren – 1075 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de penibele situatie van acteurs in Vlaanderen – 1063 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bekommernissen van de Acteursgilde – 1100 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over projectsubsidies voor cultureel erfgoed – 978 (2015-2016)	15
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over beleidsvoorbereidend wetenschappelijk onderzoek inzake cultuur – 1098 (2015-2016)	17
VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het advies van de Europese Commissie met betrekking tot de gereguleerde boekenprijs – 1131 (2015-2016)	21
VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het preventief pest-beleid in de jeugdsector – 1069 (2015-2016)	25
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over professionalisering van de bibliotheeksector – 951 (2015-2016)	29

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de veiling van frequentiepakketten en afspraken over de verdeling van de opbrengsten van verkoop of veiling van de licenties voor telecomoperatoren – 1075 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Het leeuwendeel van de licenties voor telecomoperatoren om bepaalde frequenties te gebruiken voor mobiele telefonie vervalt in 2021. Dat geldt voor de 900 megahertz en 1800 megahertz, 2G en 4G dus, maar ook voor de band 2100 megahertz, dat is dan 3G. De veiling van licenties voor mobiele telecom zouden een opbrengst generen van minstens 700 miljoen euro. Dat blijkt uit een rapport dat Analysys Mason opmaakte op vraag van het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT).

Het rapport adviseert een soort hybride verkoopsysteem. Zo behouden de mobiele operatoren het spectrum dat ze minimaal nodig hebben om hun diensten zonder onderbreking voort te zetten. De rest komt dan vrij en kan worden geveild. De huidige frequentiebanden zouden zo een opbrengst van minimaal 439 miljoen euro kunnen genereren. Verder kan van de gelegenheid gebruikgemaakt worden om twee nieuwe banden, de 700 megahertz en 1400 megahertz, in de etalage te zetten. Aan de hand van deze twee banden kunnen de operatoren extra capaciteit op hun 4G-netwerk genereren. Volgens het onderzoeksrapport zouden deze licenties nog eens 264 miljoen euro waard zijn. Samen zouden de telecomlicenties dus meer dan 700 miljoen euro kunnen opbrengen.

Door de beslissing in het Overlegcomité op 24 april 2013 deelde de Vlaamse Gemeenschap voor het eerst in de opbrengsten van de veiling van een frequentieband. We hebben er toen hard aan gewerkt om dat voor elkaar te krijgen. Het was een belangrijke beslissing omdat het een principiële beslissing is die ook van toepassing moet zijn op toekomstige veilingen van gelijkaardige frequenties, dus ook op die veilingen die ik net heb genoemd. Daarnaast werd ook beslist dat, met het oog op toekomstige veilingen, het gebruik van de frequenties de komende jaren gemonitord zou worden. Het veilen van de telecomlicenties is een federale aangelegenheid en voor zover die frequenties ook gebruikt worden voor telecomdoeleinden, zijn ze een federale bevoegdheid. We weten echter allemaal dat steeds meer gebruik gemaakt wordt van die frequenties voor mediatoepassingen. Dan hebben we het over een Vlaamse bevoegdheid. Vandaar dus ook de beslissing destijds om die opbrengsten principieel te verdelen.

Ook in uw beleidsbrief Media verwijst u naar dit dossier en zegt u dat de 700 megahertzband en de L-band, dus 1400 megahertz, zal worden verdeeld. Ik citeer: "In het licht van toekomstige veilingen wil ik met de federale overheid en de overige gemeenschappen duurzame en concrete akkoorden afsluiten over de verdeling van eventuele opbrengsten en de mogelijkheid tot monitoring. Ik verwijs hierbij naar het akkoord op het Overlegcomité van 24 april 2013."

Minister, ik heb deze aangelegenheid in het verleden al aan bod gebracht en u hebt daar telkens goed op geantwoord. Omdat we nu zien dat een heel pakket frequenties opnieuw in de etalage komen in 2021 wil ik mijn vragen nog eens herhalen of verfijnen.

Bent u op de hoogte van de aankomende veilingen van de Federale Regering? In hoeverre bent u daarbij betrokken? Hebben uw federale collega's het daar met u al over gehad?

In een vorige vraag om uitleg, op 13 mei 2015, gaf u aan dat het BIPT het verbruik en gebruik van het spectrum voor mobiel internet monitort, zoals destijds afgesproken. Biedt die huidige monitoring voldoende zicht op het gebruik van telecomfrequenties voor mediatoepassingen, dus voor dat Vlaamse aandeel? Is de monitoring, zoals die momenteel door het BIPT gebeurt, een voldoende krachtig instrument om in de toekomst tot meer objectieve verdeelsleutels te komen tussen de federale overheid en de gemeenschappen?

Welke stappen kunt u zetten om te bewerkstelligen dat de gemeenschappen op een rechtvaardige en proportionele manier kunnen delen in de opbrengsten van deze veilingen van telecomfrequenties, zoals ze zich nu aandienen, vooral met het oog op 2021? In hoeverre werden reeds duurzame en concrete akkoorden gesloten over de verdeling van deze opbrengsten?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik heb net als u kennis genomen van de studie van Analysys Mason van eind december 2015, die het BIPT via een mededeling van de Raad op 26 januari 2016 via zijn website heeft verspreid. Het rapport van Analysys Mason dat nu via het BIPT werd verspreid, geeft aan welke frequenties al geveild werden en welke licenties er toegekend werden, maar kijkt ook naar toekomstige frequenties. De frequenties die vermeld worden in de studie zijn de 700, de 800, de 900, de 1400, de 1800, de 2100, de 2300, de 2600 en de 3500 megahertzbanden. Op pagina 6 van de eigenlijke studie zult u met mij kunnen zien welke frequenties aan wie zijn toegekend. De 800 en de 2600 werden toegekend in respectievelijk 2013 en 2012, en daar gaat de studie verder nagenoeg niet op in.

De studie gaat evenmin in op de 2300 en 3500 banden, die mogelijks banden zijn voor de verre toekomst. De 2G- en 3G-frequenties, zijnde de 900, de 1800 en de 2100 megahertzbanden, zijn nu uitgereikt via licenties die vervallen in 2021.

Waar de studie over gaat, is een toekomstige waardebepaling van de in de toekomst mogelijks vrij te geven 700 en de 1400 frequenties en de aflopende licenties. Uiteraard volg ik die materie op, aangezien de gemeenschappen in dit land bevoegd zijn voor de transmissie van radio-omroep en televisie, of anders gezegd audiovisuele en auditieve mediadiensten, zoals dit nu officieel heet sinds de zesde staatshervorming. De Vlaamse Gemeenschap is net als de andere gemeenschappen betrokken bij de toekomstige veilingen van de 700 en de 1400 megahertzfrequenties en de aflopende licenties omdat de wetten en uitvoeringsbesluiten die deze toekomstige toekenning mogelijk zullen maken, voorgelegd worden aan het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie en aan het Overlegcomité.

Artikel 9, paragraaf 2 van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 tussen de federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap betreffende het wederzijds consulteren bij het opstellen van regelgeving inzake elektronische communicatienetwerken, het uitwisselen van informatie en de uitoefening van de bevoegdheden met betrekking tot elektronische communicatienetwerken door de regulerende instanties bevoegd voor telecommunicatie of radio-omroep en televisie bepaalt: "Het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie heeft tot taak om in onderling overleg en met respect voor ieders bevoegdheid, volgens de modaliteiten en procedures zoals vastgelegd binnen het Overlegcomité, de wederzijdse consultatie te organiseren omtrent mekaars initiatieven inzake het opstellen van ontwerpregelgeving met betrekking tot omroep en telecommunicatie."

De federale overheid en de gemeenschappen hebben in het verleden afgesproken om de bepalingen van hun wetgevende projecten met betrekking tot de gemeenschappelijke infrastructuur voor telecommunicatie en radio-omroep ook voor te

leggen op het Overlegcomité. Vandaar dat wij dus in twee stadia bij de toekenning zullen worden betrokken.

Het BIPT heeft in het verleden ook publieke consultaties georganiseerd over voorstellen van wetgeving en van uitvoeringsbesluiten over de toekomstige vrij te geven frequenties. Via die weg worden we dus zoals iedereen ook op de hoogte gebracht. Maar voor alle duidelijkheid: tot op heden is er geen agenda vooropgesteld voor die veilingen. Een van de belangrijkste redenen is dat de gemeenschappen nog frequenties hebben in de zogenaamde 700-band.

In antwoord op uw vraag om uitleg van 13 mei 2015 heb ik gesteld dat een toewijzingsperiode voor de zogenaamde 700-band waarschijnlijk leek voor het jaar 2018, en dit met het oog op een ingebruikname in 2020. Voor de 1400-band of de zogenaamde L-band heb ik toen gesteld dat deze vermoedelijk pas zou worden vrijgegeven wanneer daar vraag en noodzaak toe was.

Er zijn geen verdere afspraken gemaakt over de 900- en 1800-band. We hebben samen de tekstexegese van het Overlegcomité gedaan om te zien wat er precies in staat en wat er moet gebeuren. Het blijkt een dynamischer gegeven te zijn dan we op het eerste gezicht zouden denken. We moeten het open end dat het Overlegcomité in de formulering had gelaten, opnieuw vernauwen. De monitoring gebeurt, wat al een goede zaak is. De gesprekken lopen en we zullen de nodige waakzaamheid tentoonspreiden.

De notulen van het Overlegcomité van 24 maart 2013 stelden enerzijds de verdeling voor van de opbrengsten van de 800-band. Anderzijds werd beslist dat met het oog op toekomstige veilingen het gebruik van de frequenties de komende jaren permanent zal worden gemonitord. Het BIPT doet dat nu, en gaat in het kader van zijn wettelijke taken in verband met het beheer van de vergunningen van de mobiele operatoren na wat de verschillende evoluties zijn op de mobiele markt en houdt heel wat indicatoren bij.

Ik geef er enkele om een goed zicht te krijgen. Een: het BIPT houdt het aantal breedbandsimkaarten nauwkeurig bij. Dit geeft reeds een goede indicatie van de penetratie van het mobiele internet. In 2014 steeg dit aantal op jaarbasis met 720.250 tot bijna 6,5 miljoen, al was er sprake van groeivertraging – wat ook niet onbelangrijk is – plus 13 procent ten opzichte van 75 procent in 2013. De penetratie van mobiele breedband bereikte 57,5 procent in 2014. De cijfers voor 2015 zijn nog niet gekend.

Twee: de totale trafiek op de mobiele netwerken. Deze mobiele data nemen jaarlijks flink toe. Er werden bijvoorbeeld 23,5 miljoen gigabytes in 2014 verbruikt ten opzichte van een goede 10 miljoen gigabytes in 2013.

Een derde indicator is het relatieve aandeel dat door 3G-netwerken wordt getransporteerd en het relatieve aandeel dat door 4G-netwerken wordt getransporteerd. In het tweede semester van 2014 genereerde 23 procent van het aantal datasimkaarten een internettrafiek op een 4G-netwerk.

Vier: de ratio tussen het gebruik van smartphones en tablets. Mobiel breedband wordt meer gebruikt via smartphones dan op tablets en pc's, al groeit dit laatste segment fors.

Vijf: het maandelijks gemiddelde gebruik per simkaart. Per actieve simkaart werden er in 2014 maandelijks gemiddeld 166 sms-berichten verstuurd, 105 minuten gebeld, en 160 megabyte data verbruikt.

Zes: het BIPT publiceert op zijn website een atlas van de dekking die de mobiele telecomoperatoren in België bieden. De gegevens van de telecomoperatoren

werden verzameld en, na controles op het terrein, samengebracht in een publieke en vrij te consulteren atlas. Ik zal de volledige link niet voorlezen, maar toevoegen aan het verslag.

Dat is allemaal goed nieuws, mijnheer Vandaele. Als men al die dingen kan weten, dan kent men ook het antwoord op uw vraag, zou u kunnen denken: het verschil tussen telecom en het breedbandgebruik, dat veeleer tot de gemeenschapsbevoegdheden behoort. Volgens het BIPT is het echter technisch onmogelijk om exacte gegevens te verkrijgen van het type data – e-mails, uitwisseling van files, streaming van YouTube-filmpjes enzovoort – dat een bepaalde gebruiker vanaf zijn mobiele telefoon of zijn tablet verzendt of ontvangt.

Bovendien behoren deze zaken tot de privésfeer van elke gebruiker. Het is voor de overheid dan ook problematisch om, zelfs indien dit technisch mogelijk zou zijn, exacte statistieken te eisen van de inhoud van het type data dat een gebruiker downloadt of verstuurt, aldus het BIPT. Het BIPT stelt dan ook dat er geen nadere cijfers kunnen worden gegeven.

Vandaag hebben we in ieder geval onvoldoende zicht op welk deel van het mobiel internetverkeer nu voor de omroep wordt gebruikt, maar op zich is dit vandaag ook geen probleem. Met betrekking tot de 800Mhz-band is de verdeling van de inkomsten tussen de federale overheid en de gemeenschappen vastgelegd op het Overlegcomité van 24 maart 2013 op 20 procent van de inkomsten tot 360 miljoen euro voor de gemeenschappen en 50 procent van de inkomsten boven dat bedrag. Aangezien de veiling van de 800 megahertzfrequenties eind 2013 de verwachte 360 miljoen euro opleverde, zal conform het akkoord op het Overlegcomité hiervan 20 procent naar de gemeenschappen gaan. Tussen de gemeenschappen zijn er gesprekken aan de gang hoe de interne verdeling moet gebeuren. Ik heb daarover recent nog contact gehad met minister Marcourt.

Vandaag zijn er ook geen frequenties die op korte termijn naar de markt zullen worden gebracht. Er werd dan ook nog geen akkoord gesloten over hoe de toekomstige verdeling zal gebeuren van toekomstige opbrengsten van nieuwe licenties voor mobiel spectrum dat ook voor omroeptransmissie wordt gebruikt. Ik onderhoud hierover het nodige contact met mijn federale collega bevoegd voor de telecomunicatie.

De contacten lopen en we zullen tot een vergelijk komen. Ik zal daar geen datum op plakken, mijnheer Vandaele, wanneer en hoe we de 20 procent van de veiling exact kunnen verdelen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik begrijp dat u de vinger aan de pols houdt, wat mij geruststelt. Ik begrijp ook dat monitoring nu al gebeurt, maar niet de resultaten oplevert die we gehoopt hadden en geen uitsluitel geeft over het type van gebruik. De monitoring zegt evenmin welk aandeel zuiver telecom is en dus federaal, en welk aandeel media is, en dus gemeenschap. Dat is een beetje een domper op de vreugde.

Daartegenover stelt u dat de sleutel die destijds werd afgesproken, de 20 procent, overeind blijft. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat het aandeel Media, een bevoegdheid van de gemeenschappen, toeneemt. Mensen gaan steeds meer filmpjes bekijken en mediatoepassingen gebruiken op die frequenties. Maar goed, die 20 procent is toch al iets.

Laten we proberen ook in de toekomst een assertieve houding aan te nemen, minister, vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Het is niet alleen belangrijk omdat het nu eenmaal een Vlaamse bevoegdheid is, er is ook een flink bedrag mee gemoeid,

700 miljoen euro voor de toekomstige veilingen. In 2014 heeft de veiling van 3G en 4G ons zo'n 41 miljoen euro opgeleverd. Dat is toch al de moeite om het been stijf te houden en nog eens extra aan tafel te gaan zitten met de partners.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Yamila Idrissi aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de penibele situatie van acteurs in Vlaanderen
– 1063 (2015-2016)**

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de bekommernissen van de Acteursgilde
– 1100 (2015-2016)**

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, ik ben zo blij dat ik deze vraag kan stellen. Ik wou u vlak voor het krokusreces een actuele vraag stellen, maar de voorzitter van het parlement heeft dat toen geweigerd. We hebben toen een robbertje gevocht. Hij heeft daarna deemoedig toegegeven dat hij zich vergist had toen ik de studie van voormalig minister van Cultuur Schauvliege op zijn bureau heb gedropt. Toen zei hij dat ik gelijk had.

Ik ben blij dat ik deze vraag hier kan stellen, niet alleen omdat ze hier hoort, maar ook omdat de thematiek mij na aan het hart ligt.

De Vlaamse Acteursgilde trekt aan de alarmbel: het werkkader van acteurs in Vlaanderen is een onmogelijk kluwen van regels geworden, en dit heeft een zwaar effect op hun loon. De gilde, een belangenvereniging die zo'n vijfhonderd mensen uit de audiovisuele sector verenigt, klaagt de overdaad aan tegenstrijdige maatregelen aan waarmee acteurs te kampen hebben.

De klacht behelst niet zozeer een vraag om meer loon of subsidies, deze is volgens de ondervoorzitter van de gilde, Michael Pas, correct: "De problemen beginnen als ze de werkvloer tijdelijk verlaten." Zo wordt de vergoeding voor het afstaan van auteursrechten, door respectievelijk de fiscus, de RVA en de RSZ op een andere manier gedefinieerd en behandeld. De RVA ziet het als "inkomsten uit arbeid" wat de uitkering doet dalen. De RSZ ziet het als een soort loon, waardoor het bedrag zwaarder belast wordt. De fiscus ziet het als een "roerend inkomen", waardoor het in een fiscaal gunstiger regime terechtkomt.

Ook vindt de gilde het artiestenstatuut te streng: er zijn 104 draaidagen op 18 maanden nodig om in dit statuut te mogen stappen. Volgens Michael Pas is dit een ontzettend hoog aantal: "Zelfs bekende acteurs komen op een goed jaar maar aan 60 draaidagen". Voor jong talent zijn deze quota bijna onmogelijk te halen.

Een laatste klacht gaat over de interimkantoren. Deze nemen vaak tot 10 procent van het brutoloon van de acteurs om de eindejaarspremies mee te betalen. Acteurs moeten echter 65 draaidagen per jaar werken om recht te hebben op deze premie, en dat geldt maar voor 5 procent van de acteurs.

Al deze zaken maken het de Vlaamse acteurs financieel erg moeilijk. Slechts 8 procent kan leven van acteerwerk alleen. Slechts 50 procent van het gemiddelde acteursinkomen bestaat uit acteren, een vijfde van het loon wordt aangevuld met werkloosheidsuitkeringen.

Dit is niet nieuw voor ons. De voormalige minister van Cultuur, minister Schauvliege, had een studie besteld die in 2014 is opgeleverd. Volgens Michael Pas is de situatie vandaag nog geen haar verbeterd. Hij roept dan ook op om de kaderende regelgeving mee te laten evolueren en te laten beantwoorden aan de eisen van deze tijd.

Minister, in uw strategische visienota Kunsten hebt u al naar deze problematiek verwezen. U stelt daarin: "Ondanks de aanpassingen die in de regelgeving met betrekking tot de sociale zekerheid werden doorgevoerd, stellen zich nog een aantal knelpunten en onduidelijkheden inzake het wetgevend kader en de begripsbepaling van prestatie of werk van artistieke aard. Deze zullen de volgende maanden op federaal niveau uitgeklaard worden, zodat de Commissie Kunstenaars haar werk kan doen."

Verder wilt u "de actuele ontwikkelingen inzake de te wijzigen federale wetgeving zeer nauw opvolgen en het gesprek met het federale niveau intensifiëren. Met de bevoegde sociale en politieke partners moet de verduurzaming van het kunstenaarsstatuut aangepakt worden."

Dat zijn allemaal heel mooie woorden, maar ik hoop dat er intussen ook vooruitgang is geboekt.

Minister, erkent u de kafkaïaanse toestanden waarin de Vlaamse acteurs moeten werken? Hebt u al overleg gehad met uw federale collega's? Zijn er al concrete afspraken? Is er al een plan van aanpak voor die heel specifieke problemen?

Toen de studie werd opgeleverd, beloofde minister Schauvliege om het Kunstenloket te versterken als belangrijk kenniscentrum in functie van het kunstenaarsstatuut. Ze stelde daarbij voor om het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) aan te spreken om producenten en acteurs bijeen te brengen om tot een protocol van correcte prestatievergoeding te komen. Ik ga ervan uit dat daar iets van opgenomen is in de beheersovereenkomst van het VAF.

Zijn er mogelijkheden om de regels te vereenvoudigen en aan te passen aan de noden van vandaag? Wat wilt u hier concreet aan doen?

U vindt het jong talent in Vlaanderen erg waardevol. Dat is een bevinding die we delen. Maar door de strenge eisen van het artiestenstatuut is het voor hen nauwelijks mogelijk om een carrière te starten en op te bouwen. Ik weet dat dit grotendeels een federale materie betreft, maar we kunnen toch op andere manieren iets doen. Ik heb het tijdens vorige zittingen ook al gehad over de sociaal-economische positie van kunstenaars. Zijn er geen andere manieren om het statuut van die jonge kunstenaars, zeker wat die belangrijke eerste opstap betreft, te versoepelen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Mevrouw Idrissi had het ook over het onderzoek door de CuDOS-Vakgroep Sociologie naar de sociaal-economische positie van professionele acteurs. De conclusie was dat veel acteurs kampen met een laag inkomen en grote werkonzekerheid, wat zorgt voor een extra financiële druk. Zij hebben geen volle loopbaan en moeten een beroep doen op werkloosheidssteun. Het gaat om een mix van problemen. Vaak moeten zij een beroep doen op een sociaal bureau voor kunstenaars (SBK) opdat zij in orde zouden zijn met de sociale zekerheid.

We kennen de studie die toenmalig minister van Cultuur Joke Schauvliege bestelde. Zij verklaarde na de studie: "Nu alles scherp in kaart is gebracht, kunnen alle niveaus gezamenlijk naar concrete voorstellen toe werken." Ze verwees naar het Kunstenloket en zou het VAF voorstellen om producenten en acteurs bijeen te brengen en tot een protocol van correcte prestatievergoeding te komen. Ze stelde

ook voor om in de nieuwe beheersovereenkomst in de samenwerking met beroepsorganisaties te voorzien. Dat was een eerste stap.

De aanbevelingen van die onderzoekers gingen onder meer over de controle op oneerlijke concurrentie, eerlijke vergoedingen, activeringsbeleid, het combineren van jobs, einde loopbaan, gelijkheid van kansen en diversiteit. Zij deden een aantal voorstellen om acteurs meer 'employable' te maken, zoals dat in het jargon heet.

Twee jaar na dit inkomensonderzoek is de situatie nog dramatischer geworden. Het voorstel is dan ook meer in te zetten op rechtstreekse tewerkstelling en minder te werken met interims waarbij 17 procent van het loon moet worden afgestaan om de administratieve kost te vergoeden.

Een ander voorstel is dat vergoedingen voor het afstand nemen van rechten gelden als roerende inkomsten en geen voorwerp uitmaken van sociale bijdragen. Daarnaast moet het artiestenstatuut makkelijker toegankelijk worden voor jonge acteurs en moet er een systeem zijn dat tijdelijke werkloosheid erkent als inherent aan de sector.

Er zijn daar overigens veel reacties op gekomen, onder meer van Artists United, dat betreurde dat het SBK onder vuur werd genomen. Ik weet uiteraard ook dat de sociale zekerheid geen Vlaamse bevoegdheid is. Toch is het zo dat het Kunstenloket een belangrijke rol als brugorganisatie vervult met betrekking tot vragen van artiesten over hun sociale zekerheid. Dat loket is een Vlaamse instelling, waarmee we wel aan de slag kunnen.

De vraag luidt evenwel of we niet meer kunnen doen. Ik verwijs dan naar artikel 28 van het Kunstendecreet, waarin staat dat een ontvankelijk aanvraagdossier wordt beoordeeld aan de hand van de volgende relevante criteria: een kwaliteitsvol personeelsbeleid en een bijzondere aandacht voor de correcte vergoeding van kunstenaars. Artikel 52, paragraaf 2, legt bijkomend aan de subsidievoorwaarden die gelden voor de ontvanger van een andere subsidie dan een beurs – dus voor een werkingssubsidie of een projectsubsidie – de volgende subsidievoorwaarden op: de toepasselijke cao's naleven en aan de zelfstandige artistieke en artistiek-technische medewerkers minstens evenveel betalen als wat minstens aan loonkosten is verschuldigd aan een werknemer met dezelfde prestaties. Samengevat: de kunstenaars die betrokken zijn bij de werking van organisaties die door het Kunstendecreet zijn gevat, worden behoorlijk goed sociaal beschermd. Alles kan natuurlijk beter, maar dit zijn belangrijke stappen, want er is een cao en er zijn extra voorwaarden. Daar hebben we in het verleden met velen, ook met mensen hier aanwezig, voor gevochten.

Het is niet toevallig dat de Acteursgilde het vooral heeft over film en televisie, en niet over theater. Dat is een duidelijk en markant verschil. Het inspireert me tot een voorstel: kunnen we niet iets gelijkaardigs ondernemen voor de fondsen? Minister, vindt u dat wat Vlaanderen doet op het vlak van de sociale bescherming van acteurs voldoende is? Ik verwijs vooral naar het Kunstenloket en de regels in het Kunstendecreet. Worden deze regels gecontroleerd door de administratie? Wat zijn de bevindingen? Worden de regels gerespecteerd? Zijn er veel opmerkingen of overtredingen? Ik denk dat de controle wel goed is, maar ben benieuwd te vernemen of er zich veel problemen stellen. Bestaan er in de subsidieregelingen van het VAF en het Mediafonds voorwaarden vergelijkbaar met die in de artikels 28 en 52 van het Kunstendecreet? Ik denk het niet. Zo niet, is het niet aangewezen dat het VAF en Mediafonds een gelijkaardige regeling invoeren en er toezicht op houden? Ik verwijs dan naar het protocol van correcte prestatievergoeding dat in de studie en in het antwoord van minister Schauvliege over de studie is vermeld. Vreemd genoeg is het zo dat het VAF en het Mediafonds subsidies geven aan een aantal gildes van beroepsgroepen in dat vakgebied zoals die

van de scenaristen en de producenten, maar niet aan die van de acteurs. Is dat toevallig zo? Mijn voorlaatste vraag: bent u betrokken bij de uitvoering van het federaal geregelde kunstenaarsstatuut? Wordt er overlegd met de gemeenschappen? Zo ja, welke bekommernissen hebt u aangekaart? Ten slotte wil ik weten welke initiatieven u en uw voorgangster reeds hebt genomen om de aanbevelingen van het onderzoek over de inkomens en de sociaal-economische positie van de professionele acteurs te implementeren.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, ik dank u voor de vragen. Wat de eerste vraag van mevrouw Idrissi betreft, deel ik de bezorgdheid over de sociaal-economische situatie van de acteurs en erken ik de complexiteit van de reglementering. Naar aanleiding van de mediaberichten heb ik begin februari gesproken met Michaël Pas, ondervoorzitter van de Acteursgilde. Recentelijk vond ook een overleg plaats tussen mijn kabinet en Johan Van Assche van de Acteursgilde. Er worden door de Acteursgilde diverse zaken vermeld die in eerste instantie federale bevoegdheden zijn. Ik denk daarbij aan de toetredingsvoorwaarden tot het kunstenaarsstatuut, de interimtewerkstelling via het SBK, de werkloosheidsreglementering, de verschillende kwalificatie van inkomsten uit auteurs- en naburige rechten door de sociale zekerheid en de fiscale wetgeving. Deze knelpunten zijn uiteraard door het Kunstenloket gekend en worden door het loket nauw opgevolgd. Zij bezorgden ons recentelijk hun analyse.

Onlangs heb ik overlegd met de ministers De Block en Milquet. Zodra ik een vollediger beeld heb van de brede problematiek zal ik met mijn federale collega's die bevoegd zijn voor de materie bekijken hoe we de regelgeving voor acteurs en kunstenaars kunnen verduidelijken en waar mogelijk optimaliseren. De bevindingen van de Acteursgilde en de interne knelpuntenanalyse door het Kunstenloket bieden hiervoor goede informatie, net zoals het onderzoek dat in 2014 werd gevoerd over de inkomens van acteurs. In dit onderzoek werden ook een aantal vaststellingen gedaan die niet beperkt zijn tot het beroep van acteur en ook van toepassing zijn op andere artistieke beroepen, zoals muzikanten en dansers. Ik heb dan ook opdracht gegeven om het onderzoek naar de sociaal-economische positie van acteurs uit te breiden naar de sociaal-economische positie van kunstenaars in het algemeen. De resultaten van dit onderzoek verwacht ik voor het zomerreces. Dat betekent niet dat we ondertussen de gesprekken met de ministers De Block en Milquet niet zullen voortzetten. Deze resultaten zullen samen met de aandachtspunten van de Acteursgilde en de knelpuntenanalyse van het Kunstenpunt de basis vormen voor het overleg met de federale overheid.

Mevrouw Idrissi, u had het over wat minister Schauvliege destijds zei over de correcte prestatievergoeding van het VAF. Het klopt dat mijn voorgangster dit heeft aangehaald. Het werd echter niet opgenomen met het VAF. Momenteel richt de opdracht van het VAF zich enkel tot producenten, regisseurs en scenaristen. Dit is vastgelegd in de beheersovereenkomsten voor enerzijds het VAF-Filmfonds en anderzijds het VAF-Mediafonds. Acteurs maken momenteel dus geen deel uit van de doelgroep van het VAF. U weet dat wij zijn gestart met de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst. Wij willen hiermee rekening houden en bekijken hoe en/of in welke mate wij dit kunnen aanpassen. Ik herhaal dus het engagement van mijn voorgangster. Het enige verschil is dat ik nu effectief voor een concrete herziening van de beheersovereenkomst sta en dat het dus tijd is om de komende maanden met het VAF een aantal beslissingen te kunnen nemen.

Zoals ik al zei, is deze regelgeving een federale bevoegdheid. Op basis van de informatie die ik de volgende weken en maanden verder zal inwinnen, en uiteraard ook op basis van wat we al hebben, zal ik met mijn federale collega's bevoegd voor de materie bekijken hoe we de regelgeving voor acteurs/kunstenaars kunnen verduidelijken

en waar mogelijk optimaliseren. Ik ben in die zin ook tevreden dat de Commissie Kunstenaars finaal opnieuw aan de slag is gegaan binnen de federale overheid na een vergelijk tussen enkele protagonisten in de Federale Regering. U weet dat er daar een stilstand was wegens een gebrek aan budget en een onvolledige wetgeving. Dit is nu weggewerkt en men gaat opnieuw doen wat men moet doen.

De thematiek van het jong talent en de omkadering en bescherming, in elk geval met betrekking tot het statuut ervan zal, in overleg met het federale niveau, worden bekeken, en het zal breder bekeken worden dan het louter versoepelen van bepaalde statuten. De loutere versoepeling lijkt me voor één groep weinig doelmatig. In de strikte zin bestaat er trouwens geen artiestenstatuut. Vaak wordt het 'kunstenaarsstatuut' gebruikt voor kunstenaars die werken als werknemer en daarom gebruik kunnen maken van de werkloosheidsreglementering. Deze heeft een aantal bijzondere voordelen voor kunstenaars. Als je werkt als werknemer, bouw je dan toch ook tenminste rechten voor een werkloosheidsuitkering op.

Mijnheer Caron, met het Kunstenloket en de regels in het Kunstendecreet kan wat er vanuit Vlaanderen wordt ondernomen op zich voldoende genoemd worden. De regels van het Kunstendecreet en zijn voorgangers, de verschillende podiumdecreten, hebben ertoe bijgedragen dat een CAO-conforme verloning voor acteurs bij de met subsidie ondersteunde initiatieven de norm is geworden. Daarbij blijft het wel van belang te bewaken dat initiatieven dit ook als doelstelling blijven stellen. Soms wordt immers door de vrees om een te hoog subsidiebedrag te vragen nog teruggegrepen naar nepstatuten, om bijvoorbeeld de kost van repetitieperiodes te drukken. Daarnaast blijft het van belang dat acteurs en bij uitbreiding alle kunstenaars goed geïnformeerd zijn over het belang van sociale bescherming en de keuze van de juiste vergoedingswijze, die ervoor zorgt dat sociale rechten effectief worden opgebouwd. Het Kunstenloket speelt hierbij wel degelijk een belangrijke rol.

De afdeling Kunsten van ons departement controleert de voorwaarde van de toepasselijke CAO bij alle gesubsidieerde projecten en werkingen. Deze regels worden goed gevolgd. Toch stelt men vast – zonder dat dit al statistisch kan worden hardgemaakt – dat er een tendens lijkt te zijn naar een toegenomen gebruik van onder meer de kleine vergoedingsregeling. Hoewel dit een op zich bruikbaar instrument is, moet er zeker worden vermeden dat dit wordt aangewend als een voor de werkgever goedkoop en voor de betrokken werknemer schijnbaar 'goed verdiend' alternatief. De betrokken kunstenaars bouwen immers geen sociale rechten op met deze vergoeding en ze wordt ook niet in aanmerking genomen voor de opbouw van het noodzakelijk aantal gewerkte dagen om in aanmerking te komen voor de werkloosheidsregeling.

Mijnheer Caron, ook u stelde vragen over de rol van het VAF en het Mediafonds. Conform de beheersovereenkomst van het Mediafonds wordt, in het kader van de werkomstandigheden in de sector, in de contracten tussen het VAF en aanvragers die steun via het Mediafonds genieten, voorzien dat de afspraken van het paritair comité voor de audiovisuele sector moeten worden gerespecteerd. Daar staat men al iets verder, maar de vraag is of het ver genoeg is. Aangezien we nu toch de drie elementen – film, media en games – samenbrengen, is het goed om daar de lijn door te trekken.

De Vlaamse Gemeenschap is vertegenwoordigd in de Commissie Kunstenaars, maar deze commissie heeft enkel een uitvoerende en geen beleidsgerichte of adviserende opdracht. Er is geen formeel overleg met de gemeenschappen binnen deze commissie, maar wij doen dat via andere kanalen.

Momenteel zijn er, buiten het overleg en het onderzoek van de verdere gegevens en een aantal beheersovereenkomsten waarvan de herziening in het verschiet ligt,

nog geen concrete initiatieven genomen. Ik wil dus nog even, tot aan de zomer, de problematiek in een breder kader bekijken. Met de nieuwe inzichten die kunnen ontstaan, samen met de huidige, die toch, met betrekking tot de Acteursgilde en het Kunstenloket, een bepaalde mate van acuitheid vertonen, zal ik samen met het federale niveau bekijken waar aanpassingen wenselijk en mogelijk zijn. Ik heb nog geen keuzes kunnen maken. Ik wens mij daarbij te concentreren op een aantal precieze punten omdat ik geloof dat het zinvoller is om op die precieze punten minstens een reële vooruitgang te maken dan om veel fronten te openen en weinig vooruitgang te boeken – want dat is altijd het risico in deze complexe regelgeving, waarmee ik reeds als jonge kabinetsmedewerker werd geconfronteerd.

Tot zover de stand van zaken.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Minister, dank u voor uw uitvoerige antwoord. U zei dat het Vlaamse beleid voldoende doet. Ik heb ook een gesprek gehad met Michaël Pas. Hij sprak quasi dezelfde woorden: "Ik denk dat we over het Vlaamse niveau niet te veel te klagen hebben." Daar ben ik het met u eens.

Voor het overige, minister, denk ik dat ik een nieuw stopwoord ga gebruiken. De vorige keer maakte u er mij attent op dat ik altijd op mijn honger blijf zitten. Nu wil ik het hebben over politieke geloofwaardigheid. We kunnen het niet maken dat er in 2014 een studie wordt besteld, dat daarin een aantal knelpunten naar voren worden gebracht, dat er twee jaar later opnieuw wordt gezegd dat we geen millimeter vooruitgang hebben geboekt, dat u zelf in uw visietekst Kunsten stelt dat u de problemen erkent en dat u binnen een paar maanden het overleg zult beginnen.

Ik denk dat wij vandaag veeleer dan overleg concrete antwoorden nodig hebben. Ik besef dat u die concrete antwoorden niet zult kunnen geven. Die moeten van uw federale collega komen. U kan alleen pushen, duwen, masseren of anderszins overtuigen, maar overleg is volgens mij niet meer nodig. Zoals u terecht zegt, zijn er een aantal doorbraken nodig op een aantal concrete punten op het federale niveau. Ik begrijp niet waarom het een probleem is om daar stappen vooruit te zetten. De politieke samenstelling op het federale en op het Vlaamse niveau is immers dezelfde. Het gaat niet om een ideologische discussie. Het gaat enkel om een aantal interpretaties, om verschillende instanties die er andere meningen op nahouden. Daar moeten we op relatief korte termijn toch een doorbraak kunnen hebben. Hopelijk moeten we daar niet nog eens een jaar op wachten. Ik hoop dus dat u daar een tandje gaat bijsteken en dat we vrij snel tot oplossingen kunnen komen.

Het verheugt me dat u zegt bezig te zijn met een nieuwe beheersovereenkomst voor het VAF waarin u een aantal van die elementen wil opnemen. Dat is een goede zaak.

Ik ben ook blij dat er een uitgebreider onderzoek zal komen inzake de sociaal-economische positie. Het heeft evenwel geen zin om bijkomende onderzoeken te vragen als de politiek niet volgt en geen antwoorden formuleert. Dat tast onze politieke geloofwaardigheid aan.

Daarom wil ik nog die ene bijkomende vraag stellen: wat zijn de exacte problemen die maken dat er op federaal niveau geen doorbraak kan komen? Ik hoop dat u daarover een tip van de sluier kunt lichten.

Bart Caron (Groen): Ik ben iets optimistischer, naar het schijnt ligt dat in mijn aard. Algemeen vind ik het goed, minister, dat u het onderzoek wilt uitbreiden naar de sociale positie van kunstenaars en aanverwante beroepen. Als we die zaken beter in kaart kunnen brengen, kan ik dat alleen maar toejuichen. Daar zijn ook risico's aan verbonden: als je een rapport krijgt met allerlei manco's en dat brengt weer een grote uitdaging met zich mee.

Ik wil ervoor pleiten om in uw gesprekken met federale collega's of collega's van andere gemeenschappen aandacht te besteden aan dezelfde bekommernis wat de sociale zekerheid betreft. Ik wil graag een zo uniform mogelijke regeling met enkele specifieke kenmerken voor kunstenaars, maar ik hoed mij ervoor om te voorzien in afwijkingen per discipline. Daar kunnen redenen voor zijn en elke discipline zal wel een aantal manco's vertonen. Toch verdienen alle kunstenaars een goede behandeling wat hun sociale zekerheid betreft.

Een ander knelpunt is de interpretatie van auteursrechten en nevenrechten en de manier waarop ze verrekend worden in de inkomsten. Door de RVA worden ze als loon beschouwd, waardoor het aantal werkloosheidsdagen waarop je recht hebt, vermindert. Door de fiscus worden ze voor loontrekkenden aangemerkt als auteursrechten met een bevrijdende voorheffing. Voor zelfstandigen geldt hetzelfde, maar met een inkomensplafond van 50.000 euro. Alles wat daarboven komt, wordt bij de normale beroepsinkomsten gevoegd. Ik vind dat het niet kan dat er een verschillende interpretatie gehanteerd wordt voor auteursrechten van artiesten door de fiscus, de RVA en nog andere diensten binnen de sociale zekerheid.

Minister, ik wil u vragen om dat te bewaken omdat het direct in verband staat met uw budget: van elke euro die we besteden aan een theatergezelschap gaat er 15 procent naar auteursrechten. Het federale niveau roomt dat af, het komt niet in de portemonnee van die kunstenaars. Het gaat dus om een deel van ons geld dat niet goed besteed wordt.

Producenten dragen ook een verantwoordelijkheid. Ik heb daar niets over gevraagd omdat u daarvoor niet bevoegd bent, maar producenten en met name productiehuisen dragen ook verantwoordelijkheid in de omgang met de mensen die ze in dienst nemen voor een reeks of een film. Acteurs mogen wat dat betreft ook eens op de tafel kloppen. Het kunstenaarsstatuut is niet perfect, maar in de voorbije tien jaar is het wel merkkelijk verbeterd. De regels zijn beter, alleen heeft dat voor die acteurs op het terrein weinig effect. Ik kan dat vergelijken met de kunstensector, die ik iets beter ken. Daar worden cao's gerespecteerd. Er zijn inderdaad wel wat problemen met de kleine vergoedingsregeling, maar die is door de wetgever zelf in het leven geroepen. In het algemeen moeten kunstorganisaties de spelregels van het Kunstendecreet volgen, en die doen dat ook. Daar ziet onze administratie op toe. Daarom wil ik een parallel trekken naar het VAF, het Mediafonds, het Gamefonds en straks misschien ook het Letterenfonds. Dit moet ook in hun werk een plaats krijgen en de producenten moeten ter zake hun verantwoordelijkheid opnemen.

Om af te sluiten wil ik mijn appreciatie uitspreken voor het werk dat verricht wordt door het Kunstenloket. Dat wordt door de Vlaamse overheid gefinancierd om de toepassing van de, vooral federale, regels bij de mensen in orde te brengen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik zal niet alles herhalen en niet te veel in detail treden, maar ik denk dat het belangrijk is dat iedereen zeer goed de bezorgdheden van de sociaal-economische positie van de kunstenaars kent, dat iedereen weet dat er een kunstenaarsstatuut bestaat en dat het belangrijk is. Net zoals er een statuut bestaat voor topsporters is het logisch dat er ook een statuut is voor kunstenaars. Dat is echter een zeer complexe federale wetgeving, die onder de bevoegdheid van verschillende federale ministers valt, zoals die van Werk en van Sociale Zaken. Wij pleiten ervoor dat, als we die wetgeving kunnen vereenvoudigen, we dat absoluut moeten doen. Soms ziet niemand immers nog het bos door de bomen, ook de acteurs en de kunstenaars zelf niet, en dat is voor niemand goed.

Ik denk dat het zeer goed is dat het Kunstenloket inderdaad zeer goed werk levert, dat heel de problematiek goed in kaart gebracht wordt, dat het onderzoek en het bijkomend onderzoek goed is. Ik heb begrepen dat het voor de zomer afgerond

wordt en dan zullen we een nog duidelijker beeld krijgen. Ik denk inderdaad dat de Vlaamse Regering moet overleggen met de federale collega's om hen het belang ervan te doen inzien om er effectief werk van te maken. Als we op Vlaams niveau kunst en cultuur een warm hart toedragen, moeten we daar echt werk van maken.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik dank collega's Coudyser en Caron voor de bijkomende opmerkingen en inzichten.

Op de bijkomende vraag van mevrouw Idrissi kan ik jammer genoeg geen eenvoudig antwoord geven. Daarmee bedoel ik dat we natuurlijk allemaal politieke geloofwaardigheid nodig hebben om in deze functie te kunnen leven en overleven. Sommigen zullen ons dat in meer of mindere mate toeschrijven, wij moeten daarmee leven. Ik zal natuurlijk niet in de val trappen om mijn politieke geloofwaardigheid te laten afhangen van de engagementen van anderen. Met andere woorden, ministers moeten immers altijd tot doorbraken komen met andere ministers, in dit geval van een ander beleidsniveau. Mevrouw Coudyser heeft daar trouwens terecht op gewezen. Ik ben zo vriendelijk geweest de contacten die er tot nu toe geweest zijn met mevrouw Milquet en mevrouw De Block aan te halen. We weten echter dat met betrekking tot het statuut van de kunstenaar ook de minister van Werk, de minister van Zelfstandigen en de minister van Justitie betrokken partij zijn. Dat is nu eenmaal zo. De belangrijkste reden waarom er op dit ogenblik nog aarzelingen zijn, los van de concrete initiatieven die we zouden zoeken, zoals het uitklaren van het statuut van de auteursrechten dat de heer Caron aanhaalde als belangrijk front, is er uiteraard een van financiële aard. Met andere woorden, hoe ver wijkt men voor een bepaalde beroepsgroep af van de regel, juridisch en financieel? Ik denk dat het kunstenaarsstatuut, zoals we het nu juridisch noemen, daarvoor al een bepaalde vorm van oplossing geboden heeft. Ik denk dat we die weg verder moeten kunnen inslaan.

Mevrouw Idrissi, ik weet dat u vaak ongeduldig bent, en ik ben het ermee eens dat er in dezen reden tot ongeduld is. Het is echter niet de bedoeling de bevindingen die we vandaag kennen te bedelven onder nieuw onderzoek en dergelijke meer. Ik zal ondertussen de contacten verder aanhalen en uitbouwen en proberen concrete werven op te starten. U mag mij daar zeker aan herinneren.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp.a): Dank u, minister. Het klopt dat ik van nature een ongeduldige politica ben, dat zult u ook wel gemerkt hebben. Ik heb niet uw beleid gevisieerd, ik twijfel er zelfs helemaal niet aan dat we dezelfde bekommernissen delen. Het is echter wel een feit dat er niets komt van de Federale Regering. We zijn nu twee jaar verder, dus hadden we wel iets verder mogen staan. Er was hier wel lof voor het goede werk van het Kunstenloket, ik kan dat alleen maar beamen.

Ik ben eigenlijk wel een beetje verrast door de stellingname van de N-VA. Mevrouw Van Werde heeft in de krant een groot opiniestuk geschreven over de oplossing die zij ziet voor deze thematiek, namelijk er een volledig Vlaamse bevoegdheid van maken en dan is alles opgelost. Het is jammer dat ze dat vandaag niet herhaald heeft, want dan zouden we een ander debat hebben.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Ik zal een vraagje voorbereiden voor rond de zomer. Ik zal het opvolgen, minister. We zullen het thema warm houden.

Mevrouw Van Werde, ik wil eventueel samen met u daarover een vraag indienen voor minister Muyters. Stel u voor dat minister Muyters als minister van Werk

verantwoordelijk is voor de sociaalezekerheidspositie van de kunstenaars en de acteurs. Zou hij dan de middelen hebben om dat allemaal op te lossen, vraag ik mij af.

De voorzitter: Mevrouw van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Het enige punt dat ik wou maken in het opiniestuk was: vereenvoudig. Vereenvoudig dit land, vereenvoudig de structuren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over projectsubsidies voor cultureel erfgoed – 978 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, u hebt een beslissing genomen over de projectsubsidies in het cultureel erfgoed voor een bedrag van 551.000 euro, verdeeld over dertien dossiers, meer bepaald vier internationale, zes ontwikkelingsgerichte, twee niet-periodieke publicaties en een internationaal project met cofinanciering. Hiermee zien we natuurlijk enkel wat er boven de zeespiegel uitkomt. Om een totale inschatting te kunnen maken, hebben we een ruimer plaatje nodig.

Minister, hoeveel projectsubsidieaanvragen kwamen er binnen? Voor welk bedrag? Hoeveel projecten kregen positieve beoordelingen? Hoe verhouden de toegekende bedragen zich tot de aangevraagde bedragen en het beschikbare budget? In welke mate week u af van de adviezen van de beoordelingscommissie, in het voordeel dan wel het nadeel van de indieners? Hoe verantwoordde u deze afwijkingen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Er werden drieëntwintig aanvragen ingediend voor de eerste ronde 2016: dertien voor ontwikkelingsgerichte projecten, vier voor internationale projecten, een voor een internationaal project dat cofinanciering vereist en vijf aanvragen voor niet-periodieke cultureel-erfgoedpublicaties. In totaal werd voor 1.132.620,25 euro aan subsidies gevraagd.

De beoordelingscommissie formuleerde een positief advies over zestien aanvragen. De administratie volgde deze adviezen, uitgezonderd voor de aanvraag van Universitaire Pers Leuven voor de niet-periodieke publicatie 'Gelaagde landschappen'. De administratie stelde voor om deze aanvraag om inhoudelijke redenen niet te honoreren omdat deze publicatie over onroerend erfgoed handelt en dus niet thuishoort in het Cultureel-erfgoeddecreet.

Daarnaast stelde de administratie voor om aan de twee laagst scorende positief geadviseerde ontwikkelingsgerichte projecten – Vluchtelingenwerk Vlaanderen en stedelijke musea Lier – geen subsidie toe te kennen vanwege budgettaire beperkingen. Er moet immers voldoende budget overblijven voor de tweede jaarhelft. De organisaties krijgen de kans om het project in de volgende ronde opnieuw in te dienen, rekening houdend met de aandachtspunten van de beoordelingscommissie. Indien deze projecten dan voldoende hoog scoren in vergelijking met de andere ingediende aanvragen is honorering alsnog mogelijk.

Voor 2016 is een budget van 1.007.000 euro beschikbaar voor projectsubsidies cultureel erfgoed. Zoals u weet, zijn er twee aanvraagronde per jaar. Het is altijd mijn intentie geweest om voldoende beschikbare middelen over te houden voor de tweede ronde, waarvoor aanvragen uiterlijk 1 maart 2016 kunnen worden ingediend. Het

was een hele denkoefening om de subsidies voor de positief geadviseerde aanvragen in te passen in het beschikbare budget. Daarom maakte ik, mede op voorstel van de administratie, de keuze om de twee aanvragen die het laagst scoorden in de advisering van de beoordelingscommissie, niet te honoreren vanwege budgettaire beperkingen.

Er werden dus dertien aanvragen gehonoreerd. Voor tien ontwikkelingsgerichte en internationale projecten werd een subsidie toegekend die 80 procent bedraagt van het gevraagde bedrag. De subsidie die dient om een door de Europese Commissie gevraagde cofinanciering te realiseren, werd niet verminderd. In geval van vermindering van deze subsidie zou de vereiste cofinanciering niet worden gehaald. In de twee positieve adviezen van de beoordelingscommissie over niet-periodieke publicaties werd een subsidiebedrag geadviseerd dat lager lag dan 80 procent van het gevraagde. Ik volgde dit geadviseerde bedrag en een bijkomende besparing was voor deze dossiers dan ook niet aan de orde. De dertien vermelde aanvragen ontvangen in totaal een bedrag van 551.000 euro. Dit is 55 procent van het beschikbare budget.

Ten opzichte van de adviezen van de commissie, week ik in mijn beslissing voor drie aanvragen af. Het gaat om de aanvraag van de Universitaire Pers Leuven en de aanvragen van Vluchtelingenwerk Vlaanderen en stedelijke musea Lier. Ik besliste om deze drie projectaanvragen niet te honoreren.

Wat betreft de aanvraag van de Universitaire Pers Leuven gebeurde de afwijking op inhoudelijke basis, met name omdat de publicatie over onroerend erfgoed handelt en bijgevolg geen subsidie binnen het Cultureel-erfgoeddecreet kon worden toegekend. Voor de twee andere aanvragen was dat om budgettaire redenen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik heb hier geen verdere vragen of opmerkingen bij. Ik kan goed leven met uw antwoord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik heb een gelijkaardige schriftelijke vraag ingediend omdat het nogal veel cijfertjes zijn. Aangezien u hebt geantwoord op deze vraag om uitleg wil ik even reageren.

Ik begeef me op glad ijs, maar ik wil deze opmerking toch maken. U zegt dat u op drie punten afwijkt van wat u mag en kunt doen, om inhoudelijke en om budgettaire redenen. Dat begrijp ik. Er moet voldoende budget zijn voor de tweede ronde. Het is nu echter de tweede keer op korte termijn dat Vluchtelingenwerk Vlaanderen er om budgettaire redenen net uitvalt.

Minister, u hebt al aangegeven hoe belangrijk u het vindt om culturele activiteiten op te zetten voor vluchtelingen in Vlaanderen. Ik vraag u met heel veel schroom, doch met aandrang om deze opmerking de volgende keer in uw achterhoofd te houden.

Minister Sven Gatz: Dit zijn natuurlijk adviezen die goed voorbereid zijn, zowel door de administratie als de commissie, waarvan men dan als minister op zijn bureau zegt: 'Potverdorie, die zijn er dan toch niet bij. Wat gaan we nu doen?' Ik kan afwijken, maar dat heb ik dit geval niet gedaan, toch niet door ze te honoreren. Uiteraard is het wel de bedoeling om dit met hen te bekijken. De nodige contacten zijn daarvoor gelegd. We hebben niet de gewoonte om over individuele projecten uit te wijden, maar ik begrijp dit vanwege de thematiek.

Dit project is niet van die aard dat het geen enkele kans meer zou maken. Dan kijken we naar verdere mogelijkheden in de tweede ronde. Ik blijf de manier waarop de sector omgaat met het vluchtelingenthema in de brede zin heel belangrijk vinden. Gisteren nog had ik een ontmoeting met de jeugdsector, en daar staat echt wat op

stapel en te gebeuren. Als ik zelf oproepen lanceer naar het middenveld om warm, wijs en duurzaam om te gaan met een enorme maatschappelijke uitdaging, probeer ik dat op te volgen in het beleid. We gaan ook zorgen dat dat voldoende kan gebeuren. Ik neem uw beoordeling ter harte, en gelukkig is er nog een tweede ronde.

Bart Caron (Groen): Ik heb de vraag gesteld omdat ik dacht dat ze politiek vuurwerk zou opleveren, maar ik had het helemaal fout.

Ik deel uw bekommernis over Vluchtelingenwerk Vlaanderen, voorzitter. Ik zal in het vervolg een schriftelijke vraag indienen daarover. *(Opmerkingen)*

Weet u wat eigenlijk zo jammer is? Vluchtelingenwerk Vlaanderen en de stedelijke musea Lier krijgen alle twee een positief advies, maar er is niet genoeg geld. U hebt de andere al op 80 procent gebracht. Die schuiven eventueel door naar de tweede ronde, maar komen daar in een nieuwe competitie terecht. Ze kunnen weer naar onder schuiven. Op die manier blijft het heel erg moeilijk. Ik heb geen pasklare oplossing. *(Opmerkingen)*

Minister, als u graag nog eens zelf een correctie aanbrengt, dit is een voorstel. *(Gelach)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over beleidsvoorbereidend wetenschappelijk onderzoek inzake cultuur – 1098 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Het Steunpunt Cultuur, dat deel uitmaakte van de Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek van de Vlaamse overheid voor de periode 2012-2015, had als belangrijkste opdracht de beleids- en beheerscyclus van het Vlaamse cultuurbeleid te ondersteunen op basis van hoogstaand wetenschappelijk onderzoek. Het Steunpunt Cultuur was een consortium van drie wetenschappelijke instellingen: de Universiteit Gent met de vakgroep sociologie, de Vrije Universiteit Brussel met de vakgroep sociologie en de KU Leuven met het Centrum voor Informatiemanagement, Modellering en Simulatie (CIMS).

Het onderzoeksprogramma werd gestructureerd in zeven onderzoekslijnen: participatiesurvey, cultuureducatie, cultuurbeleving, kansengroepen en sociale participatie, lokaal sociaal-cultureel werk, digitale media en sociale netwerken, en tot slot de interactie tussen de vraag naar en het aanbod van cultuur.

De termijn van de wetenschappelijke steunpunten liep af eind 2015. De cofinanciering vanuit het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) is gestopt. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief kondigde u aan dat u de komende maanden het vervolgtraject zou concretiseren, rekening houdend met een onderzoeksagenda voor de volgende jaren. De vijfjaarlijkse participatiesurvey zou zeker worden gecontinueerd omdat longitudinaal onderzoek naar participatie immers relevant en noodzakelijk blijft om een degelijk cultuurbeleid te ondersteunen.

Minister, hoe zal het vervolgtraject voor het wetenschappelijk steunpunt Cultuur geconcretiseerd worden met het oog op een optimale bijdrage tot beleidsvoorbereiding en -evaluatie? Werd er reeds een onderzoeksagenda opgesteld met grotere onderzoekslijnen? Welke procedure zal worden gebruikt bij het kiezen van de concrete onderwerpen en de onderzoeksinstellingen? Welke beleidsonderbouwende

onderzoeksprojecten zullen in 2016 gedaan worden in het kader van het cultuurbeleid en door welke onderzoeksinstellingen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De cofinanciering vanuit EWI is sinds 2016 weggefallen en de beleidsdomeinen worden geresponsabiliseerd om onderzoek met eigen middelen te ondersteunen. Met het resterende budget is het mogelijk een – weliswaar beperkter – steunpunt te starten.

Op eerdere parlementaire vragen heb ik reeds gezegd dat de longitudinale onderzoekslijnen, die we al een hele tijd voeren dus, mijn eerste bekommernis zijn opdat we hier geen kennisverlies lijden. Voor Cultuur denk ik hierbij aan de data uit de participatiesurvey. Op zeer korte termijn wil ik een oproep lanceren voor de oprichting van een kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie met een ondersteuning voor vijf jaar, van 2016 tot 2020. Het kenniscentrum wordt opgevat als een wetenschappelijk expertisecentrum over cultuur- en mediaparticipatie in Vlaanderen. Het moet instaan voor de uitbouw van een vaste werking gericht op beleidsrelevant onderzoek en analyse op het vlak van cultuur- en mediaparticipatie.

Inhoudelijke doelstellingen zijn een gecontinueerd en evolutief beeld van de cultuur- en mediaparticipatie van de Vlaming, een zicht op de impact van participatiegedrag op het culturele en mediaveld en inzicht in de effecten van het cultuur- en mediabeleid op het participatiegedrag van de Vlaming.

Het kenniscentrum heeft als opdracht om een nieuwe participatiesurvey voor te bereiden en te coördineren die het geheel van Cultuur, Jeugd en Media overschouwt. De representativiteit van de steekproef en het longitudinaal onderzoek ligt dankzij een gezamenlijke survey immers hoger. Deze oefening moet schaalvoordeel en efficiëntiewinst opleveren, en maakt het mogelijk om de complexe kruisverbanden tussen de participatie aan meer dan één vrijetijdsbestedingssegment correct in kaart te brengen. Voor deze survey zal het kenniscentrum moeten samenwerken met het Jeugdonderzoekplatform (JOP).

Daarnaast wordt er, in nauw overleg met het kabinet Sport, onderzocht of ook een bijdrage vanwege het beleidsdomein Sport aan de participatiesurvey mogelijk is. De oproep voor dit kenniscentrum wil ik op zeer korte termijn lanceren. In mijn vooropgestelde planning zou het nieuwe kenniscentrum ten laatste juni functioneel kunnen zijn.

Wat het onderzoek binnen het beleidsdomein Cultuur betreft, moet een onderscheid worden gemaakt tussen het beleidsondersteunend wetenschappelijk onderzoek op lange termijn enerzijds en kortlopend onderzoek anderzijds. Beide types van onderzoek hebben andere doelstellingen en perspectieven en volgen andere procedures. Wat betreft het langetermijnonderzoek is mijn eerste prioriteit het veiligstellen en continueren van alles wat we hebben opgebouwd met de participatiesurvey.

Verder heeft mijn administratie een onderzoeksagenda opgemaakt die een oplijsting biedt van thema's voor kortlopend onderzoek om zo, binnen de jaarlijkse onderzoeksmiddelen, tot een prioriteitstelling voor onderzoek te komen. Deze agenda staat onder invloed van de bredere beleidsagenda en kan dus worden aangevuld en gewijzigd op basis van beleidsprioriteiten.

Wat het kenniscentrum betreft, zal een gelijkaardige procedure gevolgd worden als de vroegere steunpunten beleidsrelevant onderzoek: met name een brede oproep naar de onderzoekswereld gevolgd door een beoordeling van de voorstellen door een beoordelingscommissie. De finale beslissing en de beheersovereenkomst worden op mijn voorstel geagendeerd en behandeld door de Vlaamse Regering.

Wat betreft het kortlopend wetenschappelijk onderzoek wordt de keuze van onderzoeksonderwerpen in een overleg tussen administratie en kabinet bepaald. De procedure voor uitbesteding en selectie verloopt uiteraard volgens de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Naast de oproep voor het kenniscentrum lopen momenteel volgende onderzoeken: onderzoek naar een satellietrekening voor Cultuur door het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) en onderzoek naar de juridische status en mogelijkheden van de Vlaamse Gebarentaal aan de KU Leuven. Beide onderzoeken worden in maart opgeleverd.

Verder werden volgende onderzoeken recent opgestart: onderzoek naar samenwerkingsmodellen binnen de sector cultureel erfgoed, een onderzoek naar de sociaal-economische positie van kunstenaars in Vlaanderen door UGent, en een onderzoek naar zakelijke samenwerkingsmogelijkheden tussen Vlaamse culturele, literaire en erfgoedtijdschriften, dus eerder punctueel, door Universiteit Antwerpen. Binnenkort zal nog een keuze worden gemaakt in de uit te besteden onderzoeksvragen voor 2016. Deze afweging wordt momenteel door mijn administratie en kabinet voorbereid.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, u bevestigt wat u al bij de bespreking van de beleidsbrief hebt gezegd, dat u in ieder geval en dat lijkt me ook minimaal, de survey wilt continueren. Daar gaat u voor en die oproep zullen we eerstdaags verwachten. Dat is een goede zaak, maar zoals ik al zei, het is misschien wat scherp uitgedrukt, dat is minimaal.

U zegt dat we het onderscheid moeten maken tussen de lange en de korte termijn. Ik zou toch wel het belang van het onderzoek nog eens willen onderlijnen. Door het wegvallen van de cofinanciering vanuit EWI staan heel veel universiteitsdepartementen echt wel onder druk. Het is van gigantisch en cruciaal belang dat ook zij fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in deze beleidsdomeinen blijven doen.

Ik hoop dat we wat betreft het langetermijnonderzoek meer initiatieven mogen verwachten in de toekomst. U hebt de thema's niet gespecificeerd. Ik ben geïnteresseerd in de onderzoeksthema's.

Ten slotte wil ik op de participatiesurvey terugkomen. Er is het Kenniscentrum Cultuur en Media. Maar u gaf zelf ook aan dat het erg belangrijk is dat in de participatiesurvey de relatie tussen cultuur, jeugd en sport wordt blootgelegd. Ik hoop dat dit in de toekomst ook gebeurt en er één geïntegreerd onderzoek wordt verricht.

Bart Caron (Groen): Men kan het belang van het longitudinale onderzoek niet onderschatten. We zijn er nu al een tiental jaar mee bezig. De beschikbare methodologie moeten we als basis gebruiken. Daarom is het ook essentieel dat cultuur, sport en media in de mate van het mogelijke samen in het onderzoek aan bod komen. Sport moet in dit verhaal echt een plaats krijgen en behouden. Minister, ik was even niet aandachtig toen u begon te antwoorden en het over de financiële constraints had. Kunt u zeggen hoe de omvang van de middelen die daarvoor worden uitgetrokken in de tijd evolueren?

Minister Sven Gatz: Wat de vermindering van het budget betreft, zal ik u de cijfers schriftelijk bezorgen. Ik ken die niet uit het hoofd. Tijdens de begrotingsbesprekingen is dat al aan bod gekomen. Het zou kunnen gaan om 60 procent – in elk geval gaat het om een substantiële vermindering.

Ik ben het wel niet eens met u om wat we nu zullen doen minimaal te noemen. Het is inderdaad minder dan vroeger, mevrouw Bastiaens. Ik heb mijn politieke

verantwoordelijkheid genomen en besparingen doorgevoerd. Ik deed dat niet met de glimlach, verre van. Andere ministers deden dat ook. Alleen zo kunnen we de publieke financiën gezond houden, ook al betwisten sommigen dat. Maar wat we doen, is niet het minimum, precies omdat we voluit inzetten op dat longitudinale onderzoek. De participatiesurvey is het belangrijkste onderzoek van deze regeerperiode. Ik denk dat iedereen het daarmee eens zal zijn. Het zal niet het enige zijn, maar het is wel het belangrijkste. Er zitten veel elementen in die ons toekomstig beleid kunnen beïnvloeden. Het woord minimaal is dus niet op zijn plaats.

Ik ben vragende partij om sport in dat onderzoek aan boord te houden, dat spreekt voor zich. Ik wil cultuurbeleid niet tot vrijetijdsbeleid herleiden. Er zijn mensen die wel aan sport en weinig aan cultuur doen, maar er zijn er ook veel die het motto 'mens sana in corpore sano' huldigen zonder daarbij supporter van de grootste voetbalclub van het land te zijn. De expertise van dat longitudinale onderzoek moeten we aan boord houden. Ik neem aan dat ook de minister van Sport de voordelen ervan inziet. U bent nieuwsgierig naar de nieuwe thema's. Ik heb ze nog niet, maar wil ze de komende weken of maanden wel met u delen. Een schriftelijke vraag is altijd goed om de druk op de ketel te houden. Gelukkig kunnen we naast de participatiesurvey nog een aantal zaken blijven ondernemen. Ik gaf u een lijstje. Dat verplicht ons natuurlijk om nog scherper te bepalen wat we willen onderzoeken. De lijst evolueert onder invloed van de bredere beleidsagenda en de beleidsprioriteiten. In dat verband kunnen suggesties van parlementsleden over wat bijkomend moet worden onderzocht hun nut hebben en in de smaak vallen.

Caroline Bastiaens (CD&V): Uiteraard is de participatiesurvey het belangrijkste onderzoek. Ik weet ook dat in het afgelopen onderzoeksprogramma die zeven onderzoekslijnen zaten. Het is erg belangrijk dat het fundamenteel onderzoek wordt uitgevoerd. Inzake de korte termijn hebt u het gehad over de lopende onderzoeken. Hier pleit ik toch voor onze eigen onderzoeksinstellingen en universiteiten. Zij hebben het moeilijk om fondsen te verwerven. Zij kijken in de eerste plaats naar de overheid. Dat is de reden waarom ik zeg dat we hen voldoende kansen en ruimte moeten geven, zowel voor beleidsevaluerend onderzoek en onderzoek van nieuwe projecten als fundamenteel onderzoek. Het is ook belangrijk dat de onderzoeksinstellingen zelf vragen kunnen bepalen. Ik onthoud ook dat we af en toe met suggesties kunnen komen: daar kunt u zich dan ook aan verwachten.

Bart Caron (Groen): Ik wil ook wijzen op die heel kleine groep van Vlaamse onderzoekers die expertise hebben inzake onderzoek over cultuur, kunst, jeugd, sport en media. Ze ontwikkelden een aantal onderzoeksmethoden die ze erg goed beheersen. In Vlaanderen beschikken we niet over twintig universiteiten die kunnen intekenen op een oproep en daarbij dezelfde methodieken, kennis en ervaring kunnen aanbieden. Ik pleit ervoor om die opgebouwde kennis – de resultaten, maar ook de methoden – niet verloren te laten gaan. Laten we blijven investeren in onderzoek, want een beleid dat niet steunt op onderzoek en slechts zichzelf evalueert, gaat op termijn achteruit. Ik zou graag hebben dat de langetermijneffecten van cultuur- en kunsteducatie in kaart worden gebracht. Dat is een concreet voorstel. Het is een onderzoek dat projectmatig zou moeten gebeuren. In een aantal gevallen gaat het om levensomspannend onderzoek.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het advies van de Europese Commissie met betrekking tot de gereglementeerde boekenprijs – 1131 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, januari is voorbij, dus is het goede moment aangebroken om eens te informeren naar de stand van zaken van de invoering van de gereglementeerde boekenprijs. Ik ga er nog altijd van uit dat het uw en onze bedoeling is om die te realiseren op 1 januari 2017.

Het laatste gesprek dat we daarover hadden, was naar aanleiding van een passus in uw beleidsbrief. U stelde toen dat een eerste voorstel op punt stond en dat u met de Franse Gemeenschap zou overleggen om na te gaan of een samenwerking tussen de gemeenschappen haalbaar is. Voorts wou u het voorstel voor advies aan de Europese Commissie overmaken.

U ging er toen van uit dat de principiële afwijking van het vrije prijzenbeleid op zich geen probleem kan zijn, aangezien dit systeem gekend is. De vraag is hoe de juridische aspecten beoordeeld zouden worden.

Een laatste element dat u toen hebt aangekondigd verder te zullen onderzoeken, was hoe een licht controlemechanisme kon worden uitgewerkt.

Minister, heeft de Europese Commissie al een advies uitgebracht met betrekking tot het voorstel van een gereglementeerde boekenprijs? Zo ja, wat was de inhoud van dit advies? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de uitbouw van het controlemechanisme? Werden hierover al gesprekken gevoerd met de federale overheidsdiensten bevoegd voor de economische inspectie? Zo ja, wat zijn de mogelijkheden voor samenwerking? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de mogelijke samenwerking met de andere gemeenschappen in dit land? Blijft de timing van 1 januari 2017 als inwerkingtredingsdatum gehandhaafd?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u wel voor deze vraag, die mij de gelegenheid geeft om de tussentijdse stand van zaken in dit dossier mee te delen. Zoals zo vaak blijkt de situatie in Europa weer iets complexer te zijn dan oorspronkelijk werd verwacht, of misschien verhoopt.

Om uitsluitsel te krijgen over het feit of het Vlaamse tekstvoorstel aangaande de gereglementeerde boekenprijs en een eventueel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap nu al dan niet gevat werden door een aanmeldingsprocedure, had er eind 2015 een intensief overleg plaats tussen mijn kabinet, de Vlaamse en federale permanente vertegenwoordiging bij de EU, vertegenwoordigers van de Franse Gemeenschap en een zeer uitgebreide delegatie van de EU. Bij dit overleg waren diverse Europese directoraten-generaal betrokken, zoals de dienst die waakt over staatssteun en mededinging, de dienst die checkt of alles snor zit inzake vrij verkeer van goederen en het directoraat-generaal, dat waakt over de realisatie van de digitaal eengemaakte markt.

In dat overleg gaf de Europese Commissie te kennen dat er in dit dossier geen sprake is van staatssteun en dat er voor de toekomstige regeling geen aanmelding hoeft te gebeuren via het daartoe vastgelegde SANI-aanmeldingssysteem (State Aid Notifications Interactive). De Europese Commissie liet verstaan dat men zich weinig zorgen maakte over de intra-Belgische situatie. Dus ook het feit

dat er binnen België andere regels zouden zijn voor de verschillende gemeenschappen, blijkt geen obstakel te zijn voor het Europees recht aangezien het geen grensoverschrijdende aspecten betreft. Ook bleek dat we ons ook geen zorgen moeten maken over de gereguleerde prijs voor een fysiek boek in een fysieke boekhandel aangezien er voor deze klassieke casus van de boekenprijs vaste rechtspraak is van het Hof van Justitie. In de Vlaamse ontwerptekst zijn daarenboven ook de klassieke formuleringen over herimport gerespecteerd.

En toen gingen wij allemaal welgemutst met kerstvakantie. Maar toen kwam er ander nieuws. Het minder goede nieuws is dat de EU op eigen initiatief al was gestart met het reflecteren over een aantal bestaande reglementeringen. Aanleiding daartoe was een herziening van de Duitse wetgeving. Duitsland stelde de EU in kennis van een ontwerptekst die – als aanvulling op hun reglementering uit 2002 – ook de verkoop van e-boeken onder een vaste boekenprijs brengt en striktere spelregels wil vastleggen voor de verkoop van fysieke en e-boeken via buitenlandse webwinkels, de zogenaamde 'cross-border-sale'. In het kader daarvan beroept de EU zich nu op een verplichte kennisgevingsprocedure voor ontwerp-regelgeving waarin "technische voorschriften" – zoals wel degelijk het geval is bij ons – opgenomen zijn voor "diensten van de informatiemaatschappij". Volgens de EU vallen de e-boeken daaronder – de aanmelding via de zogenaamde TRIS-databank (Toeristisch-Recreatief Informatie Systeem). Vanuit de EU werd gevraagd om ook de Vlaamse ontwerptekst – waarin ook de e-boeken worden gevat en waarvan u zult hebben begrepen dat dit de aanleiding was – via dit systeem aan te melden. Dit is, in samenspraak met de FOD Economie, officieel gebeurd op 13 januari 2016.

Die kennisgevingsprocedure verloopt in twee stadia. Gedurende een eerste periode van drie maanden, die nu aan het lopen is, kunnen zowel de commissie als alle lidstaten opmerkingen of vragen formuleren. Indien er geen fundamentele vragen zijn, stopt de procedure. Indien er wél opmerkingen zijn, start een nieuwe termijn van drie maanden waarin de lidstaat de gestelde vragen of opmerkingen moet beantwoorden en beargumenteren. Concreet betekent dit dat we pas midden april zullen weten of er vragen of opmerkingen zijn en of er nog eens een periode van drie maanden extra bijkomt. In het slechtste geval kunnen we dus pas midden juli het Europees luik van dit dossier afsluiten. Als we de timing april halen, halen we nog de verdere timing, zoals we die hadden vooropgesteld. Laat ons op dit ogenblik koelbloedig blijven.

In het kader van het Duitse dossier kan ik u wel al meegeven dat zowel de Europese Commissie als lidstaat Zweden een aantal bijkomende vragen en opmerkingen formuleerde over voornamelijk de 'cross-border-sale' en of het e-boek wel als een cultureel product moet worden beschouwd. Midden januari legde Duitsland een exhaustief antwoord op die vragen neer bij de EU. Met andere woorden: ofwel zullen de Duitsers veel tijd verliezen en wij veel minder, ofwel worden wij mee in de slipstream getrokken. Ik kan dat op dit ogenblik nog niet zeggen.

Het is steeds de bedoeling geweest om bij de invoering van een gereguleerde boekenprijs een zo makkelijk mogelijk hanteerbaar controle- en/of sanctiesysteem uit te werken. In dat kader werden tal van pistes bekeken en bestudeerd, waaronder bijvoorbeeld een controle via de eigen administratie, via een systeem zoals dat bij de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) wordt gehanteerd, of een systeem in samenwerking met de federale economische inspectie. Telkens doken een aantal juridische of praktische bezwaren op. Daarom werd in de ontwerptekst een nieuwe piste bewandeld. Er wordt voor geopteerd om geen actieve controle op het terrein te voeren. Wel zal er op basis van klachten worden gewerkt. Daarbij heeft de klager verschillende opties. Een eerste is het opstarten van een klassieke procedure waarbij volgens het economisch recht een klacht kan worden ingediend bij de rechtbank van koophandel. Dat is meteen al een heel zware stap. De rechtbank van koophandel kan verschillende maatregelen

opleggen, gaande van een stakingsvordering over boetes enzovoort. De ontwerp-tekst van het decreet voorziet evenwel in een tweede piste, via een geschillencommissie die binnen de administratie zal worden opgericht, naar analogie met federale geschillencommissies inzake bijvoorbeeld consumentengeschillen. Die commissie kan bemiddelen – lees: een minnelijke schikking treffen – maar ook, indien de partijen daarmee akkoord zijn, als arbitragecommissie optreden. In dat geval is een uitspraak ook voor de rechtbank afdwingbaar.

Ik heb dus gewoon, omwille van de snelheid, in eerste instantie voor een lichte controle gekozen omdat we anders nog veel langer in voorbereiding zouden zijn. Daar zal hopelijk de praktijk uitwijzen of dit controlesysteem voldoende zwaar weegt. Dan kunnen wij gaandeweg nog bijsturen, maar is ondertussen de gereglementeerde boekenprijs, zoals wij die beloofd hebben, op dat ogenblik toch al een feit.

Zoals u wellicht weet, werd binnen het huidige ontwerp een juridische argumentatie opgebouwd die stelt dat verkopers – in zoverre Brusselse verkopers ook Nederlandstalige boeken verkopen – een 'uni-communautaire' activiteit ontplooiën die behoort tot de Vlaamse Gemeenschap. Volgens die juridische redenering maakt het uitgeven, importeren of verkopen van Nederlandstalige boeken ten bate van een Nederlandstalig publiek voor wat betreft de werking een duidelijk eigenstandige activiteit uit. In die zin zou het decreet dus zonder twijfel van toepassing zijn in het Nederlandstalige taalgebied én – wat de uitgave, import of verkoop van Nederlandstalige boeken betreft – ook in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Na het beëindigen van de Europese kennisgeving zal het ontwerp een eerste keer worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering, waarna die zienswijze ook kan worden afgetoetst bij de Raad van State. Dat zijn allemaal normale stappen. Er komen dus geen bijzondere dingen bij.

Het hanteren van die werkwijze betekent uiteraard niet dat er ondertussen niet verder wordt gewerkt aan een mogelijk samenwerkingsakkoord met vooral de Franse Gemeenschap omdat zij een aantal concrete stappen hebben gezet. De Duitstalige Gemeenschap zit nog in een studiefase. De eigen, specifieke tekstvoorstellen van beide gemeenschappen dienen daarbij als basis.

Sinds begin deze week ligt er bij de Franse Gemeenschap een nieuw ontwerp op tafel. Het is de bedoeling dat op basis van deze aangepaste tekst verder wordt bekeken hoe een samenwerkingsakkoord er kan uitzien, al dan niet in een 'light' versie, bijvoorbeeld met enkel afspraken inzake controle.

We stellen alles in het werk om de timing van 1 januari 2017 effectief te halen. Als er niets meer misloopt, kunnen we die datum nog halen. Maar er zijn een aantal externe factoren. Ik denk daarbij in eerste instantie aan de mogelijke bijkomende periode van drie maanden voor het afsluiten van het Europese luik. Dat zou voor een aantal complicaties kunnen zorgen.

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Op een gegeven moment vroeg ik mij af waarom u uw antwoord was begonnen met te zeggen dat u goed nieuws had en slecht nieuws. Want het ging vooruit en het leek allemaal te lukken. Ik denk dat alle collega's hier dat gevoel hadden.

Minister Sven Gatz: Ik had gisteren identiek dezelfde ervaring bij het lezen van de vraag. Ik dacht toen ook dat het er allemaal zeer goed uitzag.

Caroline Bastiaens (CD&V): Tot het nieuwe jaar dan blijkbaar voor nieuwe inzichten heeft gezorgd. Ik ben in elk geval blij dat u die timing van 1 januari 2017 naar voren blijft schuiven, maar het ligt niet meer in onze handen.

Bij mij komt onmiddellijk een vraag op: als de kwestie zit bij het e-boek, waarom halen we het e-boek er dan niet uit? Kwestie van de basis al gelegd te hebben.

Ik weet wel dat daar pro en contra's voor zijn. U keek bedenkelijk toen ik dat zei, maar het was een spontane gedachte die bij mij opkwam. Ik dacht dat we misschien stap voor stap te werk kunnen gaan, maar ik begrijp dat daar ook nadelen aan verbonden zijn. We zien het e-boek aan terrein winnen. We willen ook geen vervalsing van de concurrentie tussen het ene format en het andere. Kortom, het is een denkpiste die misschien wel te overwegen is.

In verband met het controlemechanisme denk ik inderdaad dat er een consensus was om dat zo licht mogelijk te houden. Als we daarmee op 1 januari 2017 van start willen gaan, moet de oprichting goed voorbereid zijn en mogen we niet afhankelijk zijn van bijvoorbeeld uitvoeringsbesluiten of geschillencommissies die de inwerkingtreding kunnen hinderen. We moeten nu helaas drie maanden afwachten in de hoop dat er geen brief in de brievenbus zal vallen. Ik denk dat we die tijd het best zo goed mogelijk gebruiken.

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Yamila Idrissi (sp·a): Ik sluit me graag aan bij de vraag van collega Bastiaens. Deze keer zal ik niet zeggen dat ik op mijn honger blijf zitten, want het is een geval van overmacht. Minister, als ik uw positieve 'vibe' goed begrepen heb, is er niet echt een probleem. De antwoorden waren eigenlijk heel geruststellend en het lijkt dus meer een kwestie van tijd.

Ik kan mij vergissen, maar het komt mij voor dat er geen fundamentele problemen zijn, er is gewoon een procedure in gang gezet, waardoor je minstens drie maanden, en misschien langer, moet wachten. Intussen kan er wel verder gewerkt worden, neem ik aan. Of kan er nog een andere lidstaat een fundamentele vraag hebben waardoor 2017 helemaal niet gehaald wordt en we in een soort doemscenario terechtkomen? Bedoelt u dat? Kunt u dat nog verduidelijken: is het een kwestie van timing of hangt er nog een zwaard van Damocles boven ons?

Ik ben blij dat u de piste hebt verlaten van de noodzaak van een samenwerkingsakkoord om dit ook in Brussel in werking te laten treden. De laatste keer dat we daarover gedebatteerd hebben, dacht ik dat u daar veeleer voorstander van was, nu merk ik dat u dat niet nodig vindt. Ik denk dat het goed is dat dit geen verdere vertraging met zich mee dreigt te brengen.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Bastiaens, ik neem akte van uw spontane reactie om het e-boek uit het voorontwerp te tillen om problemen te vermijden. Ik ga me daar op dit ogenblik niet over uitspreken. Het is een optie, maar ze is nu nog niet aan de orde.

Wat betreft de uitvoeringsbesluiten en het feit dat we niet alles consecutief hoeven te doen, maar parallel kunnen werken, zitten we uiteraard op dezelfde golf-
lengte. Als alles normaal verloopt krijgen we half april groen licht en dan komt de tekst op de agenda van de ministerraad en gaat hij naar de Raad van State. Voor de zomer zou hij in het parlement behandeld kunnen worden of in het slechtste geval kort daarna. We moeten er intussen voor zorgen dat de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten, onder meer voor die geschillencommissie, volledig rond is zodat op 1 januari 2017 alles van start kan gaan.

Dat is het normale verloop, mevrouw Idrissi. Parallel zijn er inderdaad de gesprekken met de Franse Gemeenschap. Ik ben niet van gedacht veranderd, maar ik probeer de zaken pragmatisch aan te pakken omdat de wens van de commissie

voor de zomer duidelijk was. Ik heb toen gezegd dat er een aantal bezwaren waren, maar die zijn te overwinnen en we gaan dat ook doen. Het enige wat er nu kan gebeuren, is dat ofwel de problematiek van het inbrengen van het e-boek in het Europese rechtssysteem met alle Duitse antwoorden geregeld wordt, ofwel gebeurt dat niet en dan heb ik geen zicht op het vervolg. De huidige situatie houdt een spanningsveld in omdat we in een aantal lidstaten de prijs reguleren van fysieke boeken. Er zijn mensen die dan zeggen dat ze hun boeken via het internet zullen kopen om daar niet onder te vallen. De lidstaten willen daar een regeling voor vinden, wetende dat er op het wereldwijde web geen grenzen zijn. Als we daar goede antwoorden op kunnen vinden, zal het wel lukken.

Nu liggen er evenwel ook een aantal principiële elementen op tafel, zoals de vraag of het e-boek een cultureel product is. Ik heb al aan een drietal Europese raden deelgenomen, onder meer over de btw op boeken. Twee derde tot drie vierde van de collega's denken daarover hetzelfde en vinden dat die vraag zelfs niet hoeft te worden opgeworpen. Er zijn natuurlijk ook lidstaten met een andere mening, zo gaat dat als je met 28 rond de tafel zit.

We gaan er op dit ogenblik nog altijd van uit dat we zoals gepland kunnen doorgaan en ik hou u verder op de hoogte.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Miranda Van Eetvelde aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het preventief pestbeleid in de jeugdsector
– 1069 (2015-2016)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Op vrijdag 29 januari publiceerde Tumult vzw een open brief naar aanleiding van de 'Vlaamse week tegen pesten'. In deze brief, die ondertekend werd door twintig organisaties uit het jeugdwerk, wordt er opgeroepen om meer werk te maken van een beleidsdomeinoverschrijdend, preventief pestbeleid. De organisatie stelt dat deze brede aanpak in het verleden werd beloofd maar nog niet werd gerealiseerd.

Met hun open brief vragen zij drie grote zaken. Ten eerste wordt er meer budget gevraagd voor de ondersteuning van het jeugdwerk op het vlak van omgaan met pesten. Ten tweede is er meer nood aan uitwisseling, partnerschappen en gedeelde expertise. Ten slotte vragen ze meer ondersteuning voor organisaties die op deze vraag inspelen om op die manier echt werk te maken van een gecoördineerde aanpak van pesten binnen het jeugdwerk.

Nog diezelfde dag communiceerde de Vlaamse Regering eveneens naar aanleiding van de Vlaamse week tegen pesten. De regering kondigde aan dat zij het probleem van pesten op verschillende domeinen wenst aan te pakken. De ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Onderwijs, Jeugd en Sport engageren zich elk op hun terrein om werk te maken van de bescherming van kinderen en jongeren. Concreet komen er "gezamenlijke acties voor kwaliteitsbevordering, sensibilisering, preventie en een adequaat en gepast reactiebeleid". Daarnaast wordt er een werkgroep Integriteit opgericht die de acties en maatregelen moet opvolgen, evalueren en desgewenst bijsturen met het oog op maximale afstemming en expertisedeling. Dat de Vlaamse minister van Jeugd zijn actieve medewerking verleent aan het beleidsdomeinoverschrijdend, preventief pestbeleid, vormt geen verrassing. Al in de beleidsnota Jeugd gaf de minister aan dat hij de

problematiek van het pestgedrag in beeld wou brengen en prioritair wilde inzetten op een oplossingstraject.

Het persbericht vermeldt dat naast de gezamenlijke initiatieven ook een aantal sectorspecifieke acties en maatregelen ondernomen zullen worden. Zullen er ook sectorspecifieke acties en maatregelen genomen worden vanuit het beleidsveld jeugdbeleid? Kunt u dit eventueel toelichten?

Bent u van oordeel dat zowel met de gezamenlijke acties van de regering als de sectorspecifieke acties en maatregelen tegemoetgekomen wordt aan de aandachtspunten uit de open brief van Tumult?

Een andere actie is "het uitbouwen en versterken van instrumenten en aanspreekpunten en -personen". Is het de bedoeling dat ook instrumenten en aanspreekpunten binnen de jeugdsector verder uitgebouwd en versterkt zullen worden? Om welke instrumenten en aanspreekpunten gaat het concreet, en wat verstaat u onder het versterken en uitbouwen van deze instrumenten en aanspreekpunten?

Ten slotte is het ook de bedoeling om de verschillende klachtenprocedures te optimaliseren. Welke impact heeft deze beleids optie binnen het jeugdbeleid?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik zal in eerste instantie overlopen welke concrete initiatieven er vandaag al bestaan, en daarna zal ik ingaan op de bijkomende afspraken die gemaakt zijn onder de verschillende ministers die met het pestbeleid geconfronteerd worden en bezig zijn.

Eerst de concrete initiatieven. Op basis van het decreet Jeugd- en Kinderrechtenbeleid worden verenigingen voor informatie en participatie gesubsidieerd met als doel een kwaliteitsvol informatiebeleid voor of over de jeugd of over de rechten van het kind te maken of over te brengen, ook participatieprocessen te begeleiden en mediaproductie door en over de jeugd te begeleiden. Zo waren er in 2014 van de gesubsidieerde organisaties uit de jeugdsector vijf actief rond pesten, zeven rond seksuele voorlichting en acht rond nieuwe media en mediawijsheid. Het informeren van kinderen van 11 tot 15 jaar en jongeren van 16 tot 22 jaar gebeurt vandaag onder meer via de jongerengids en de website www.jongerengids.be, maar ook online door Jong & Van Zin en via de website en nieuwsbrief Alles over jeugd. Dit is een website over de leefwereld van kinderen en jongeren, waarbij tekst, opinie, foto, video en audio via twaalf thema's aan elkaar worden gelinkt. De nieuwsbrief informeert wekelijks over de meest recente berichten. Allesoverjeugd.be is een product van De Ambassade en Mediaraven vzw.

Het tweede initiatief, het informeren van professionals en vrijwilligers over relaties en seksuele vorming, geweld en (cyber)pesten gebeurt onder meer via de websites van Jong & Van Zin en de Jeugdinfotheek van De Ambassade: <http://jeugdinfotheek.be/>.

Het derde initiatief: de afdeling Jeugd coördineerde de implementatie van de 'No Hate Speech Campagne' van de Raad van Europa voor Vlaanderen. Het betreft een online campagne tegen online haat zaaien en voor mensenrechten. De campagne gaat in tegen het uiten van haat in al zijn vormen, dus inclusief cyberpesten en cyberhaat. Medio 2013 werd een projectoproep Verdraagzaamheid gelanceerd. De jeugdorganisatie Jong & Van Zin stond in voor het uitrollen van de campagne in Vlaanderen. Ze zorgden onder meer voor de opmaak van de Toolbox 'No Hate', de training van een peer group, een mediastunt met bekende rolmodellen, de vertaling van een aantal tools voor de jeugdsector, het uitdelen van tattoos op zomerfestivals, jeugdwerkevents en zomerkampen. De 'No Hate Speech Campagne' werd tussentijds afgerond met een internationale conferentie in het Egmontpaleis in het

kader van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van Europa op 8 mei 2015, voorafgegaan door een jongerenluik op 7 mei. Beide werden mede georganiseerd door de drie ministers van Jeugd van de drie gemeenschappen.

Als vierde initiatief werden in het kader van het Raamwerk Seksualiteit en beleid en het Vlaggensysteem onderstaande acties gerealiseerd: het Vlaggensysteem '(N)iets mis mee?! Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag in het jeugdwerk' werd eind september 2015 geactualiseerd door Jong & Van Zin. Het Vlaggensysteem is een instrument voor (lokale) jeugdwerkers om bewust te leren omgaan met seksueel getinte situaties in een jeugdwerkcontext. In dit kader werd door deze organisatie ook vorming georganiseerd voor vrijwilligers en professionals. De actualisatie van het instrument betrof onder meer: een andere vlag en reactie voor sommige situaties; nieuwe situaties in de context van nieuwe media; het actieplan 'Hoe ga je om met een vermoeden, melding of onthulling van seksueel grensoverschrijdend gedrag/seksueel misbruik?'; een wegwijzer bij een kwaliteits-, preventie- en reactiebeleid rond seksualiteit met basisinformatie over ondersteunende instanties.

Ook het spel 'Oké?!' over seksueel grensoverschrijdend gedrag van Jong & Van Zin voor jongeren tussen 12 en 16 jaar werd in september 2015 geactualiseerd.

Dit zijn een aantal lopende, concrete initiatieven, die uiteraard net iets breder gaan dan de strikte cybercontext.

Ik ga nu over tot de bijkomende zaken.

Zoals aangegeven in bijlage 2 bij de mededeling van 29 januari 2016 betreffende de bevordering en bescherming van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de minderjarige in de jeugdhulp en de kinderopvang, het onderwijs, de jeugd- en de sportsector, worden vanuit het beleidsveld Jeugd al een aantal extra initiatieven gepland. Conform de met de collega-ministers gemaakte afspraken deel ik ze op in vier clusters.

Een eerste cluster gaat over 'Kennisverruiming en kennisdeling'. Hierin ondersteunen we verder de werking van Awel in het signaleren van wat leeft bij kinderen en jongeren. Beleidsdomeinoverschrijdend wensen we te werken rond 'peer support', dat binnen de jeugdsector gepromoot wordt door Jong & Van Zin.

Binnen de tweede cluster 'Algemene ondersteunende en sensibiliserende acties naar de brede bevolking' verwijs ik graag naar de samenwerking met en ondersteuning van organisaties zoals Tumult, dat kinderen en jongeren een actieve cultuur van vrede en geweldloosheid laat ontdekken, er vorm aan geeft en ze mee uitdraagt. Een andere organisatie is Awel, met zijn telefoonlijn, e-mail, chatbox en forum. Verder zijn er nog Jong & Van Zin en de Kinderrechtswinkel, die voor het informeren en adviseren van kinderen en jongeren en het ondersteunen van vrijwilligers en professionals de geknipte partners zijn. Een laatste organisatie binnen deze sensibilisering van de brede bevolking zijn de Mediaraven voor het versterken van de mediacompetenties en mediawijsheid van kinderen, jongeren en jeugdwerkers en het ondersteunen van het brede jeugdwerk in het werken met digitale media.

Bijkomend wensen we verder in te zetten op een doeltreffend jeugdinformatiebeleid met de nadruk op kwaliteitsvolle informatie. Op basis van het decreet Jeugd- en Kinderrechtenbeleid van 2012 speelt De Ambassade daarbij een centrale rol in samenwerking met jeugd- en kinderrechtenorganisaties en andere actoren uit het veld. We maken up-to-date informatiefolders en bieden via www.jongeren-gids.be antwoorden op maat van vragen van jongeren.

Voorts voorziet de jeugdinformatie in een informatief en educatief aanbod gericht op kinderen en jongeren. We bekijken of het informatiebeleid in het algemeen en

het jeugdinformatiebeleid in het bijzonder nog doeltreffender kunnen via de realisatie van een communicatieplatform voor kinderen en jongeren.

De derde cluster gaat over het 'Adequaat en gepast omgaan met de integriteit van minderjarigen en met grensoverschrijdend gedrag en misbruik van kinderen en jongeren in de betrokken sectoren'. Daar werken we binnen het beleidsveld Jeugd samen met jeugdorganisatie Jong & Van Zin voor de begeleiding van kinderen, jongeren en hun begeleiders om zelfbewuste keuzes te maken op het vlak van relaties en seksualiteit. Daarbij verwijs ik naar de al vermelde vorming met betrekking tot het vernieuwde instrument '(N)iets mis mee?! Omgaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag in het jeugdwerk'.

Voor de vierde cluster 'Aanbieden van gepaste ondersteuning en hulp aan minderjarige slachtoffers en daders van grensoverschrijdend gedrag en misbruik' verwijs ik naar het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, dat hiervoor verantwoordelijk is. Ik geloof dat de geplande sectorspecifieke en gezamenlijke acties een antwoord bieden op de vragen in de open brief van Tumult en andere naar een gecoördineerde aanpak in het jeugdwerk. Tumult is bijvoorbeeld als trekker van het netwerk Kies Kleur tegen Pesten een goed voorbeeld van de manier waarop ook van buiten de jeugdsector een beroep wordt gedaan op de expertise van jeugdorganisaties.

In de loop van het voorjaar wens ik samen met de jeugdsector te bekijken hoe we de geplande acties verder vorm zullen geven om aldus een concreter antwoord te geven op de open brief. Samen met de jeugdsector wil ik verder nagaan welke instrumenten al gebruikt worden en welke nog versterkt kunnen worden. Daarvoor biedt het Raamwerk 'Seksualiteit en beleid', dat ontwikkeld werd door Sensoa en Child Focus en ook vertaald werd naar de jeugdsector, een goed uitgangspunt en kader.

Tot slot, in het kader van deze mededeling spraken we onder ministers af om in kaart te brengen welke klachtenprocedures voor grensoverschrijdend gedrag bestaan en, waar aangewezen, verbeterpunten mogelijk en noodzakelijk zijn. Ook dit wens ik in eerste instantie op te nemen met de sector zelf om een goed overzicht te krijgen van wat er al bestaat en waar nog noden zijn en/of verbetering mogelijk is.

Er waren dus al een aantal goede initiatieven, we steken al een tandje bij en we werken nu ook meer gecoördineerd over de bevoegdheidsdomeinen heen.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Dank u minister, voor uw zeer uitgebreid antwoord op mijn vragen. Binnen de sector wordt inderdaad al heel wat gedaan. Het is goed dat er aanvullend wordt gewerkt.

De Week tegen Pesten is zowel door de beleidsmatige aankondiging van de Vlaamse Regering als de verschillende communicatieaspecten heel veel in de aandacht geweest, en heeft veel airplay gekregen. Dat vind ik heel positief. We kunnen immers niet genoeg aandacht schenken aan deze problematiek. De aanpak van de regering toont ook aan dat het haar menens is om zeer breed en met de nodige daadkracht in te zetten op de preventie en de bestrijding van de problematiek. Dat vind ik zeer positief en ik ben dan ook zeer tevreden dat er werk wordt gemaakt van een beleidsdomeinoverschrijdende aanpak van de problematiek op zich.

Krachtenbundeling en over de schotten en beleidsdomeinen heen kijken, is in deze problematiek zeer belangrijk, zeker als we spreken over pesten.

Ik wou met deze vraag om uitleg belichten dat ik zeer tevreden ben dat de jeugdsector actief deelneemt aan dit beleid en dat er sectorspecifieke maatregelen

worden genomen. We moeten uiteraard de implementatie en impact van die maatregelen en acties goed blijven opvolgen teneinde de effecten te kunnen monitoren. We blijven dit verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over professionalisering van de bibliotheeksector – 951 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, dit is een opvolgingsvraag. Ik heb continu moeite om mijn vragen gesteld te krijgen. Vorige keer heb ik de halve regering moeten aflopen met mijn vraag om uitleg. Ik kreeg nergens gehoor. Nu we de weg gevonden hebben, zijn er andere bezwaren. Een moeilijke bevalling leidt misschien tot een mooi kind.

Mijn vraag gaat over de professionalisering van het bibliotheekpersoneel. Vorig jaar gaf u aan dat u overleg zou plegen met uw collega bevoegd voor het onderwijs. Dat lijkt me evident. Vanuit de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie (VVBAD) kwam het voorstel om in kaart te brengen enerzijds wat er momenteel bestaat aan relevante opleidingen, anderzijds wat er op korte termijn gerealiseerd kan worden.

Dat is een oefening in realiteitszin en in pragmatisme. Het valt op dat men eigenlijk de doelstelling loslaat, en ik begrijp dat, om te streven naar een volwaardige masteropleiding. Men kiest voor een haalbare oplossing met een minimale kost, die vanuit bestaande initiatieven, op korte termijn de grootste noden voor de sector zou kunnen lenigen. In plaats van Utopia te bouwen, maakt men een realiteitsoefening. Vanuit de sector ontvang ik alarmerende signalen dat deze gesprekken tot hiertoe niets hebben opgeleverd.

Vandaar, minister, kunt u bevestigen dat er reeds overleg geweest is met uw collega bevoegd voor Onderwijs? Kunt u het resultaat van dit overleg toelichten?

Kunt u toelichten hoe u gevolg hebt gegeven aan het voorstel vanuit de beroepsvereniging VVBAD? Welke rol kunnen zij hierin volgens u spelen? Kunt u toelichting geven bij de modaliteiten waarbinnen zij deze rol kunnen vervullen?

Kunt u toelichten welke initiatieven u zelf plant om kwaliteitsvolle opleidingen en bijscholing voor bibliotheekpersoneel te garanderen? Hoe kunnen deze initiatieven aansluiten bij de provinciale initiatieven van bijscholing en permanente vorming?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Zoals ik al op eerdere vraagstellingen heb gesteld, is de organisatie van het opleidingsaanbod een verantwoordelijkheid van de hogeronderwijsinstellingen. Het initiatief om een opleiding te starten ligt dus voor alle duidelijkheid bij de instellingen zelf. Als het traject om te starten doorlopen is, volgt de toelating door de Vlaamse overheid.

De kabinetten Cultuur en Onderwijs hadden onlangs overleg waarbij het bovenstaande werd bevestigd en de procedure verduidelijkt. Ik geef ze nog even mee voor de volledigheid. De instelling – universiteit of hogeschool – neemt zelf het initiatief om een dossier op te stellen voor een nieuwe bachelor- of masteropleiding.

De Commissie Hoger Onderwijs spreekt zich uit over de macrodoelmatigheid van die opleiding: de noden op de arbeidsmarkt, de spreiding en dergelijke.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) toetst vervolgens de kwaliteit van de voorgestelde opleiding. Op basis daarvan kan de Vlaamse Regering de nieuwe opleiding dan uiteindelijk erkennen. Het kabinet van de minister van Onderwijs heeft mij eveneens bevestigd dat er momenteel een moratorium van kracht is, waardoor aanvragen voor nieuwe opleidingen voorlopig niet kunnen worden ingediend.

Alvorens in te gaan op de concrete vraag van de VVBAD, wil ik een kanttekening maken bij de opleiding voor bibliotheekpersoneel. Is de opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschappen voldoende aangepast aan de wijzigende opdracht van bibliotheken? Is deze opleiding een garantie op werkzekerheid? Dat is natuurlijk een vraag van een heel andere aard. Is deze opleiding een noodzaak voor elke bibliothecaris? We zijn daar in het verleden al wat op ingegaan.

Bibliothecarissen in Vlaanderen hebben immers geen eenduidig profiel. Ze hebben een andere (studie)achtergrond, en niet allemaal een specifiek bibliotheekdiploma. Daarnaast werken ze in verschillende bibliotheken en wordt het vereiste functieprofiel bepaald door het lokale bestuur.

Het klopt dat de VVBAD met wie wij een permanente dialoog hebben, mij hebben voorgesteld om onderzoek te laten verrichten ten aanzien van de professionalisering en opleiding in de bibliotheeksector ten bedrage van 30.000 euro. Deze vraag is niet in aanmerking genomen om budgettaire redenen en omdat we denken dat we daarmee niet veel wijzer zullen worden. De gesprekken kunnen natuurlijk worden voortgezet en men kan ons altijd van het tegendeel overtuigen.

De VVBAD heeft zelf – dat was ons voornaamste argument – immers een goed zicht op de verscheidenheid van de nog steeds bestaande opleidingsinitiatieven en de noden van de bibliotheeksector. Momenteel lopen er nog andere trajecten die ons wat meer duidelijkheid moeten verschaffen over de lokale noden, en naar de verschillende types personeel die essentieel zijn voor de goede werking van de bibliotheek van vandaag en morgen. Dat zal u ongetwijfeld als lokaal bestuurder ook bekend zijn: personeel met kennis van archief, met kennis van beheer, met kennis van publiekswerking en publiekswerving.

Ik verwijs hierbij naar het project van de lokale monitoring, dat we doorlopen met de Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra (VVC) en de VVBAD, u ondertussen wel bekend. Hierbij is het belangrijk om de verschuivingen op het terrein op te volgen, zoals de tendens tot clustering van gemeentelijke diensten onder één noemer, namelijk 'vrije tijd'. Dat is niet overal zo, maar het is een tendens. Hierbij kiezen de lokale besturen ervoor om meer geïntegreerd en kruisbestuivend te werken. Deze evolutie is interessant om te volgen.

De deskundigheid van het bibliotheekpersoneel wordt door de overheveling van de sectorale middelen naar het Gemeentefonds onder meer een bevoegdheid van de lokale besturen. Ook de provincies – voor de time being – hebben een grote verantwoordelijkheid in bijscholing en permanente vorming. Ik ben me ten volle bewust van de grote inspanningen van de provincies in het verleden en tot op heden. In het kader van de afslanking van de provincies heb ik al aangegeven momenteel te schrijven aan een decreet Regionaal Cultuurbeleid. Een van de krachtlijnen van dit decreet is het streekgericht bibliotheekbeleid, zeer belangrijk. Het is mijn bedoeling om deze provinciale bevoegdheden over te nemen en voort te zetten. Mijn kabinet heeft hierover regelmatig overleg met de VVBAD.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Dat laatste is zeer belangrijk. Het gaat een beetje breder dan de initiële vraagstelling, maar op zijn minst spreekt u de ambitie uit om duidelijkheid te verschaffen ten aanzien van het bibliotheekbeleid zoals het door de provincies werd gevoerd. Veel sectoren en subsectoren zitten op een dergelijk engagement te wachten. Het is goed dat u dat aanbiedt. Ik hoop dat u erin slaagt om de nodige budgettaire middelen om dit in praktijk te brengen, bij elkaar te halen. Dat is een zijdelingse opmerking.

Met alle respect, minister, u gebruikt heel veel zinnen en woorden om aan te geven dat we nog even ver staan als een jaar geleden. Er is geen marge op het gebied van hoger onderwijs. Dat moratorium loopt af in 2017. Er is een voorstel van de VVBAD om pragmatisch te gaan werken. U betwijfelt of dat nodig is, of dat beantwoordt aan de noden. Als ze een onderzoek willen uitvoeren, neemt u dat niet in aanmerking omdat u het zelf beter weet.

Tenzij ik het echt niet heb gehoord, is er op een vraag niet geantwoord. Hebt u al overlegd met minister Crevits? (*Minister Sven Gatz knikt bevestigend*)

Dat is een positief punt, maar achter de andere vragen zou ik overal een '0' kunnen plaatsen. Ik hoop dat het gesprek aangenaam was. Maar ik hoop vooral dat we voor dit probleem een oplossing vinden. Ondertussen tikt de klok wel. Hoe hard die tikt en hoe dramatisch dat is, is vandaag moeilijk te zeggen. Maar het is wel een feit dat we niet vooruitgaan. Ik wil u wel vragen welk vervolgtraject u voor ogen hebt om hieruit te geraken.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, aan de hand van het antwoord op mijn schriftelijke vraag kon ik volgen, en nu is er een element aan toegevoegd: u hebt overlegd met minister Crevits. Eind 2015 was dat nog niet het geval. Ik begrijp de bezorgdheden van de collega. We zijn er nog lang niet uit. Als ik het goed begrijp, wilt u monitoren met het oog op de professionalisering en dat opnemen in het regionaal cultuurbeleid, zodat streekgericht bibliotheekbeleid kan worden bevorderd. De regio's zullen dan bepalen hoe de samenwerkingsverbanden er zullen uitzien. Zie ik dat goed? Bij ons is het wel zo dat mensen bibliotheken leiden zonder dat ze een bibliotheekopleiding hebben gevolgd. In andere landen is dat wél het geval. Men kan de professionalisering wel bevorderen door een koppeling aan een andere opleiding, maar daarvoor is men afhankelijk van hogescholen die de draad willen opnemen. Voorlopig doen ze dat niet. We staan vandaag dus nog niet ver. Net zoals de heer Caron wil ik dus graag weten hoe u het zelf ziet.

Bart Caron (Groen): Het onderwerp is niet nieuw. Niemand vraagt het onmogelijke, zoals een nieuwe wetenschappelijke richting op bachelor- en masterniveau, met tussengraden via het avond- en het volwassenonderwijs. Het gaat om een bescheiden sector, die evenwel groot is. Het is een sector met een bescheiden mentaliteit, die toch vraagt om de deling van kennis in een opleiding mogelijk te maken. Ik vind dat een zeer redelijke vraag. Alle ooit bestaande bibliotheekopleidingen zijn opgedoekt of verkruid. Ik vind dat we de sector moeten blijven voeden, en niet alleen met agogen en publiekswerkers, die natuurlijk ook nodig zijn. Het zou jammer zijn mochten andere dimensies dan publiek werk niet aan bod komen. Samen met de collega's pleit ik ervoor om deze toestand niet te lang te laten aanslepen.

Minister Sven Gatz: Ik heb hier al herhaaldelijk gezegd dat het bibliotheekwezen van Vlaanderen erg belangrijk is. Enkele onheilsprofeten niet te na gesproken, zijn we er allemaal van overtuigd dat bibliotheken een belangrijke rol hebben gespeeld en dat dit in de toekomst ook zo zal blijven.

Hun rol verandert. Niet volledig, want het ontlenen van boeken blijft natuurlijk een taak. Maar hun rol wordt breder. Het is natuurlijk niet aangenaam vast te stellen dat de opleiding tot master in de informatie- en bibliotheekwetenschappen is verdwenen. Het is zo dat de sector wil erkend worden via een globale, overkoepelende opleiding. Ik begrijp dat en wil daaraan tegemoetkomen. Op dit ogenblik is het wel zo dat een eerder academische aanpak via een hogeschool of een universiteit niet mogelijk is. Ik denk dat het streekgericht bibliotheekbeleid van de provincies toch positief moet worden beoordeeld. Er zijn bakens verzet. De kennis die daar bestaat ten behoeve van de opleiding van bibliothecarissen moet worden meegenomen en verankerd in het decreet op het regionaal cultuurbeleid.

Dat zal niet voor onmiddellijk zijn, want we zitten in een overgangsfase. Dat is iets wat ik ondanks de beperkingen die er op het vlak van het hoger onderwijs zijn, zelf kan realiseren. Ik engageer me daartoe. Samen met de VVDAB wil ik nagaan in welke mate dat voor hen een tijdelijk alternatief is, in afwachting van het opduiken van andere mogelijkheden. Met tijdelijk bedoel ik twee of drie jaar. Het spreekt wel voor zich dat in dat kader een discussie zal worden gevoerd over het profiel dat de bibliothecaris van de toekomst moet hebben. Allicht wordt het een minder academisch, meer praktijkgericht profiel. De standpunten van de meerderheid en de oppositie overstijgend, erken ik dus de noodzaak om de sector erkenning en ondersteuning te geven. Maar hoe snel dat moet gebeuren, heb ik niet alleen in de hand. Op dat vlak zit ik gekneld tussen moratoria in het onderwijs en de overdracht in het provinciedossier.

Bart Van Malderen (sp.a): Jammer dat u niet aan de regeringsonderhandelingen hebt deelgenomen, want dan had u die moratoria misschien anders ingevuld. De verschuivingen en de verbreding van de rol van de bibliotheken verklaren precies waarom het nodig is om te professionaliseren en te komen tot een profiel of een cluster van profielen. Dat zal allemaal fluïder zijn dan we vandaag misschien zien, en eerder georiënteerd op flexibiliteit, polyvalentie en praktisch gericht werken. Maar we moeten er nu wel eens aan beginnen. Ik stel vast dat u daarvoor kamerbrede steun vindt, bij meerderheid en oppositie. Het verankeren van de bestaande expertise in het decreet is een middel. Ik wil het geen lapmiddel noemen, maar laat ons eerlijk zijn: het is een erg minimale invulling die bovendien geldt voor een beperkte periode. Ik denk dat we elkaar over dit dossier nog zullen spreken. Voorts hoop ik dat de uitval die we vrezen zich niet zal voordoen en dat het invullen van profielen ten behoeve van initiatieven die gelukkig nog wel worden genomen, mogelijk blijft.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.